Куч — адолатда

Адолат

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2003 йил 12 сентябрь

№ 37 (428)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Нукус шаҳрини "Дўстлик" ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Мамлакатимизнинг иқтисодий ва ижтимоий тараққиётига қўшаётган муносиб ҳиссаси, мураккаб экологик шароитга қарамасдан, ҳаётнинг кўплаб соҳаларида юқори натижаларга эришаётгани, юртимизда яшаётган барча миллат ва элатлар ўртасида дўстлик ва тотувликни мустаҳкамлаш, миллий қадриятларни асраб-авайлаш ва бойитиш, ёш авлодни Ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш борасида шаҳар аҳли амалга ошираётган катта ишларни инобатга олиб ҳамда 70 йиллиги муносабати билан Нукус шаҳри "Дўстлик" ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2003 йил 11 сентябрь

НУКУС БАЙРАМ ОҒУШИДА

Мустақиллигимизнинг ўн икки йиллик байрами шодиёналарига Қорақалпоғистон пойтахти Нукус шаҳрининг етмиш йиллик тўйи тантаналари уланиб кетди. Ҳа, бунёдкорлик, ижодкорлик шукуҳи билан яшаётган халқимизга тўй-тантаналар ярашади. Қувонч ва шодиёналарнинг қўш-қўш келгани нақадар яхши!

"Нукус ўзининг аҳамиятига кўра Ўзбекистонда иккинчи сиёсий ва жамоатчилик маркази ҳисобланади",- деган эди юртбошимиз Ислом Каримов. Дарҳақиқат, Қорақалпоғистон пойтахтида қисқа вақт ичида катта бунёдкорлик ишлари олиб борилиб, туб ўзгаришлар юз берди. Янгидан-янги хиёбонлар қурилиб, замонавий гўзал иморатлар қад тиклади. Бир замонларда бугунги Нукус ўрнида шу номдаги овул бўлган. Ўтган асрнинг қирқинчи йилларига келиб Нукус Қорақалпоғистоннинг пойтахтига айлантирилди. Айнан истиқлол йилларида Нукус Қорақалпоғистоннинг саноат, илм-фан ва маданият марказига айланди. Хусусан, бугунги кунда Нукусда ўнлаб йирик саноат корхоналари фаолият кўрсатмоқда.

- Нукуснинг етмиш йиллик тўйига пухта тайёргарлик кўрилди, - деди Нукус шаҳри бош меъмори Парохат Эшчонов. – Марказий майдон, Халқлар дўстлиги, Ажиниёз, Улуғбек хиёбонларида, Бердақ номли мусиқа театрида тубдан қайта таъмирлаш ишлари олиб борилди. Савицкий номидаги Қорақалпоқ давлат санъат музейининг янги биноси, Қорақалпоғистон давлат университети қошидаги академик лицей, республика спорт заллари қурилиб битказилди. Нукус аэропортининг биринчи навбати ишга туширилди.

Истиқлол йилларида Нукус минтақанинг чинакам илмий марказига айланди. Шаҳарда Бердақ номидаги давлат университети, Ажиниёз номидаги давлат педагогика институти, Ўзбекистон Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон бўлими иш олиб бормоқда. Нукусдаги ўндан зиёд илмий-текшириш институтларида 80 нафар фан докторлари ва 100 дан ортиқ фан номзодлари илм билан шуғулланишмоқда. Шуни айтиш кераккi, янги ўқув йили арафасида Нукусда 6 та касб-ҳунар коллежи қайта таъмирланиб, фойдаланишга топширилди.

Халқимизда бирон бир халқнинг турмуш шароитини билгинг келса, унинг бозорларини кўр, деган гап бор. Шуни эътиборга олиб, Нукус Марказий бозори қайта таъмирланди. Бозор атрофидаги эски бинолар бузилиб, автомашиналар тўхташ жойи қурилмоқда. Кейинги йилларда амалга оширилган қурилишларда шаҳарсозлик соҳасида жаҳоннинг энг илғор ютуқлари билан бирга миллий меъморчилик услубларидан кенг фойдаланилди. Иншоотлар, кўчалар аниқ ва пухта режа асосида қурилди. Шаҳардаги Амир Темур, Тўрткўл гузари, Қорақалпоғистон, Дўстлик, Шароф Рашидов номидаги ва бошқа кўчаларда таъмирлаш ишлари олиб борилди.

Президентимизнинг болалар спортини ривожлантириш тўғрисидаги Фармони бўйича ҳам Қорақалпоғистон пойтахтида катта ишлар олиб борилди. Аввалги "Ботаника" боғи ичкарисида "Олимпия ўринбосарлари" коллежи қурилиши тугалланмоқда. Бу ерда очиқ ва ёпиқ ўйингоҳлар, теннис корти, ўқув хоналари ва ётоқхоналар барпо этилди. Пойтахтдаги "Турон" ўйингоҳи қайта таъмирланди. Республика футбол интернати биноси қурилмоқда.

Асосий байрам тантаналари бўлиб ўтадиган Амфитеатрда тайёргарлик ишлари ниҳоясига етди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Р. Шамсуддинов, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ артисти П. Матреймов, "Ойқулаш" ансамблининг бадиий раҳбари Б. Муродовлар раҳбарлигида "Гуллаб яшна, азиз пойтахтим" деб номланган театрлаштирилган концерт дастури тайёрланди. Театрлаштирилган томошаларда "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси, "Ўзбегим юлдузлари", "Ялла" ансамбллари, Хоразм, Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Самарқанд ва бошқа вилоятлар, Қорақалпоғистон республикасининг бадиий жамоалари иштирок этиб, ўз санъатларини намойиш қиладилар.

Қорақалпоқ пойтахтининг етмиш йиллик тўйи истиқлол йилларидаги янгиланишлар жараёни ва бунёдкорлик ишларининг ўзига хос амалий ифодаси бўлиб қолажак.

Абдумажид Азимов,
Довуд Абибуллаев,
Қорақалпоғистон,

Тошкентдаги "Супромед" фирмаси илмий-техникавий йўналишда иш олиб боради. Эндиликда бу ерда ишлаб чиқарилаётган тиббий мини технологиялар ва замонавий асбоб-ускуналарга эҳтиёж тобора ортиб бормоқда.

Суратда: фирма ходими Николай Шкредо билан уста Анатолий Овчинников янги ускуна устида ишлашмоқда.

Козим ЎЛМАСОВ,
олган сурат.

IREX ДАСТУРИ БЎЙИЧА

Шу йилнинг октябрь ойида Ўзбекистоннинг 70 нафар фуқароси демократик давлатда тадбиркорликни ташкил этиш ва ўрта таълим ҳамда ислом ҳаракатини ўрганиш учун АҚШдаги компания ва ташкилотларда қисқа муддатли малака ошириш учун жўнаб кетишди. Иштирокчилар танловини "Жамоатчилик алоқалари" дастури доирасида АҚШнинг IREX нодавлат-нотижорат ташкилоти уюштирмоқда.

Мазкур дастур АҚШ Таълим ва маданият ишлари бюроси томонидан молиялаштирилмоқда. Унинг асосий мақсади, давлат бошқаруви ва нодавлат секторнинг муҳим бўғинларида ишлаётган ўзбек мутахассислари учун тринглар ўтказишдан иборат бўлармиди. Олинган билимлар уларга ўз фаолиятида татбиқ этиш ва илғор амалиётларни ўз ишларида қўллаш имконини беради.

– Дастур ўтган йилдан иш бошлаб, бугунги кунда маълум натижаларга эришилди, - деб қайд этди IREX ваколотхонасининг Ўзбекистондаги раҳбари Мумтоза Абдураззоқова. – У ўзбек мутахассисларини ижтимоий-касбий ривожланишларига имкон беради. Дастур тўрт йўналиш бўйича бешта шаҳарда ўтказилмоқда. Мутахассислар очиқ беллашув ва шахсий сифатларига кўра танлаб олинмоқда. Иштирокчилар АҚШдан қайтганларидан кейин турли IREX уюштирадиган учрашувларга жалб этилади.

Режага кўра, тадбиркорлик йўналишида Тошкент ва Бухородан 20 киши, кичик ва ўрта бизнес ривожи йўналишида Тошкент ва Қаршидан 20 киши, АҚШдаги турли конфессиялар орасида исломни ўрни йўналишида Бухородан 10 киши, ўрта таълимни бошқариш йўналишида Андижон ва Фарғонадан 20 киши иштирок этади.

Ўтган йили "Жамоатчилик алоқалари" бўйича АҚШда 20 киши ўз малакасини ошириб қайтганди.

МУЧАЛ ТЎЙЛАРИ

Андижондаги "Намуна" маҳалласи фаоллари ташаббуси билан 12 ёшга кирган болаларнинг мучал тўйлари нишонланди. Мустақиллик тенгдошларининг мучал тўйига уларнинг ота-оналари таклиф этилди.

Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Анваржон Абдураҳимовнинг таъкидлашича, мучал тўйлари нишонланган болаларнинг ҳар бирига "Ғалла-банк"нинг омонат дафтарчалари топширилди. Тўйга маҳалла ҳудудида жойлашган саккизта корхона ва ташкилот маҳнат жамоалари яқиндан ёрдам беришди. Шунга ўхшаш тадбир шаҳардаги Саъдий маҳалласида ҳам ўтказилди.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

Америка денгиз пиёдалари бир ҳафтадан кийин Эн-Нажаф шаҳрини Полша томонидан раҳбарлик қилинаётган кўп миллатли кучлар бўлинмаларига топширишни режалаштирмоқда. Денгиз пиёдалари қўмондонлиги вакилларининг маълум қилишича, бу ерда амалга оширилган террорчилик ҳаракатидан кейин шаҳарни дарров тарк этиш маҳаллий аҳолини оғир вазиятда қолдириб кетиш билан баробар.

Индонезия суди Балидаги портлашларни ташкил этишда иштирок этган мусулмон жангариларидан бирини ўлимга ҳукм қилди.

Ўттиз уч ёшли дастурчи Имом Самудра 2002 йил октябрида Балидаги тунги клублардаги портлашлар билан боғлиқ жиноятларни амалга оширишда айбдор деб топилди. Ўша пайтда юз берган портлашлар туфайли 202 киши ҳалок бўлган эди.

Россия фавқулодда вазиятлар вазирлигидан олинган маълумотларга кўра КА-32 вертолёти ҳалокати туфайли нобуд бўлган тўққиз кишининг жасадлари топилди. Ҳозирда уларнинг жасадлари Сочи шаҳрига келтирилди. КА-32 вертолёти ўтган пайшанбада Фишт тоғи ҳудудида портлаб кетган эди.

АҚШнинг баёнот беришича, Фаластин мухторияти собиқ бош вазири Маҳмуд Аббос ўрнига Аҳмад Кориа тайинланиши мумкин. Бўлажак бош вазирга бу ҳақда Қуддус шаҳридаги АҚШ консуллигида хабар беришди. АҚШ давлат котиби Колин Поуэл "Аҳмад Кориага Фаластин мухториятида тинчлик ўрнатиш учун барча имкониятлар яратилиб берилади, жумладан, террорчиликка қарши курашиш учун катта молиявий ёрдам кўрсатилади", деб таъкидлади. Ҳозирча Аҳмад Кориа Фаластин мухторияти бош вазири лавозимига тасдиқлангани йўқ, аммо унинг номзодини Ёсир Арофат тўла қўллаб-қувватламоқда.

Аҳмад Кориа кўп йиллардан бери "ФАТҲ" партияси аъзоси, у ўн йил олдин Осло шаҳрида бўлиб ўтган Фаластин тинчлик музокараларида қатнашган. Дунё ҳамжамияти Фаластинда тинчликни мустаҳкамлаш борасида Аҳмад Кориадан дадилликни кутмоқда.

Араб давлатлари лигаси анчадан бери Ироқнинг янги мувақкат ҳукуматини тан олиш ёки олмаслик ҳақида бош қотираётган эди. Бунга сабаб Саддам Ҳусайндан кейинги ҳукумат АҚШ коалицион кучлари томонидан тайинланган эди.

Араб давлатлари лигасининг навбатдаги йиғилишида араб давлатлари ташқи ишлар вазирлари Ироқдаги янги ҳукуматни тан олишга ва ўз анжуманларига таклиф қилишга қарор қилишди.

Пхенянда Шимолий Корея давлати тузилганлигининг 55 йиллигига бағишланган катта ҳарбий намойиш ўтказилди. Жанубий Корея оммавий ахборот воситаларининг хабар беришича, Пхенян янги ишлаб чиқарилган узоқ масофага учадиган баллистик ракеталарни тақдим этиши керак эди. Лекин намойиш пайтида ҳеч қандай янги қурол ва ракета турлари намойиш этилмади.

Тўқсон дақиқалик намойишни Шимолий Корея давлат раҳбари Ким Чен Ир кузатиб борди. Бу гал ҳукумат раҳбари ҳеч қандай нутқ сўзламади. Халқаро атом энергияси агентлиги раҳбари Муҳаммад ал-Барадей "Шимолий Корея бошлаган атом қуролларини ишлаб чиқариш дастури минтақадаги тинчликни хавф остига қўймоқда", деди.

Шаҳарларни яёв кезганда

«АЗАЛДАН ФАЙЗИ БОР БУНДА ҚУЁШНИНГ»

Оташнафас шоир Бобораҳим Машраб ғазалларидан бирида ўзининг Наманганда туғилганлиги билан, шу юртнинг фарзанди эканлиги билан фахрланиб шундай деган эди:

"На малакман, на фаришта, мен ҳам одам наслидин,
Мен таваллуди ўшал фарзанди Намонгониман".

Ушбу сатрларни ўқирканмиз, агар шоир Наманганнинг бугунги қиёфасини, айниқса мустақиллик йилларида янгиланган ва яшарган шаҳарни кўрганида, билмадик, қувонч ва ифтихор тўла яна қанча ёркин шеърлар битармиди, деган ўйлар кечади хаёлимиздан.

Дарҳақиқат, Наманган бугун йилдан-йилга эмас, балки кундан-кунга чирой очиб, довруғи бутун мамлакатга ёйилмоқда. Азалдан гуллар ва гўзаллик шаҳри дея ном олган Наманганни бугун бемалол фавворалар шаҳри, спорт шаҳри, ҳунармандлар шаҳри дея таърифласак арзийди. Чунки бугун шаҳарнинг вокзал майдони, "Конституция" хиёбони, Навоий театри майдонидаги кўркам ва салобатли фавворалари нафақат республикамиз, ҳатто хориждаги улкан фавворалардан қолишмайди.

Ёки мустақиллик йилларида бунёд этилган "Паҳлавон", "Динамо" спорт мажмуалари, теннис корти бугун жаҳондаги спорт иншоотларидан ортиқ бўлса борки, кам эмас. Бу иншоотларда ҳар йили республика, жаҳон миқёсидаги мусобақаларнинг ўтказилаётганлиги эса ҳеч кимга сир эмас.

Наманганликлар азалдан ҳунармандлари билан ном қозонган. Лекин собиқ шўро тузуми даврида уларга кун берилмасди, қувғинга олинарди. Мустақиллик туфайлигина ана шундай ҳунармандларнинг ҳам елкасига офтоб тегди. Бугун шаҳар бозорларини айланаркансиз, ҳар қадамда ўзининг косибчилик, чеварчилик, пазандачилик, тунукасозлик сингари ҳунармандчилик маҳсулотлари билан расталарни тўлдирганликларидан кўнглингиз тоғдек кўтарилади. Ёки қўли гул новвойларнинг юмшоқ, бўрсилдоқ нонларини кўриб, уларнинг касб маҳоратига тан бермай иложингиз йўқ.

Буларнинг бари мустақиллик неъматлари эмасми?

Наманганлик қурувчилар, меъморлар ҳам ўз юртини севадиган, уни қадрлайдиган фидойи касб эгаларидир. Уларнинг заҳматли меҳнатлари эвазига бунёд этилган "Жаҳон бозори", "Сардоба" бозори, "Дўстлик" ва НамДУ академик лицейлари, иқтисодиёт ва тадбиркорлик, транспорт ва алоқа коллежлари бугун Наманган ҳуснига ҳусн қўшиб турган ажойиб иншоотлардир.

Наманган азалдан қўшни вилоятлар, қўшни мамлакатлар билан савдо-сотиқ, маданий алоқалар ўрнатган. Шу боис мустақиллик йилларида шаҳарни қўшни вилоятлар билан боғловчи йўлларни кенгайтиришга, кўчаларни ободонлаштиришга эътибор қаратилди. Бугун Наманғандаги Бобуршоҳ, Охунбобоев номли, "Уйчи", "Дўстлик","Оромгоҳ","Қўқон", "Марғилон" сингари кўчаларнинг кенг ва равонлигидан, нурафшонлигидан ҳузур қиласиз.

Наманганликлар азалдан меҳмондўстлиги, аҳиллиги билан, юксак маънавияти билан ҳам танилган. Бу ерда халқимизнинг миллий урф-одатлари, меҳр-оқибат, қадриятлари яхши сақланган. Шаҳарда 70 га яқин маҳаллалар бўлиб, ҳар бир маҳалланинг ўз тарихи, қадриятлари бор. Тўй ёки маросимларни ўтказишда, ёшлар тарбиясида маҳалладошлар ҳамиша бир-бирларига елкадош бўлишади. Айниқса, истиқлол йилларида маҳаллаларда амалга оширилган ободончилик ишлари, янги идора ва гузарлар, спорт майдончаларининг қурилганлиги маҳалла аҳлини янада жипсликка, бунёдкорлик ишларига илҳомлантирмоқда. Шаҳардаги "Ишчи", "Даштбоғ" маҳаллаларида янги иш ўринлари яратиш, ишсизларни иш билан таъминлаш бўйича қилинган ишлар таҳсинга сазовордир.

Шаҳарда халқ таълимини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Шаҳар ҳокимлигининг ташаббуси билан ҳар йили "халқ таълими ойлиги" ўтказиш анъана тусига кирган. Шу баҳонада деярли барча таълим муассасаларининг моддий базаси мустаҳкамланди. 1,-7-мактаблар тубдан қайта таъмирланди. 50-мактабга замонавий бино қуриб берилди. Мактабларда компьютер синфлари ташкил этилди. Болалар ва ўсмирлар ижодиёти марказига ҳам шаҳар ҳокимлиги ҳомийлигида бир нечта компьютерлар олиб берилди, интернет тармоғига уланди.

Бу йил эса 20- ва 60-мактаблар Япония давлат грантларига сазовор бўлганлиги ва ҳар икки мактабга 67,5 минг АҚШ доллари миқдорига тенг бўлган жиҳозлар олиб берилганлиги ажойиб совға бўлди ва бу ҳам албатта, мустақиллик шарофати, Ўзбекистон ва Япония ўртасидаги дўстона алоқаларнинг мустаҳкамланиб бораётганлиги самарасидир.

Бу ғамхўрлик ва эътибор шаҳар халқ таълими ходимларини янги марраларга йўналтирилмоқда. Бугун шаҳар мактабларининг 43 тасида фанларни чуқурлаштирилган тарзда ўқитиладиган синфлар, 12 та мактабда эса тиббиёт, банк, чилангарлик сингари касбларга йўналтирилган синфлар ташкил этилганлиги ўзиниг бой самарасини бермоқда. Биргина Ал -Хоразмий номли номли 7-мактабдан шу йилнинг ўзида 50 нафардан ортиқ битирувчилар турли олий ўқув юртларига ўқишга кирганликлари шундан далолат эмасми? Ёки ушбу мактабнинг миллий истиқлол ғояси фани ўқитувчиси Р.Эронованинг "Йил ўқитувчиси" кўрик-танловида иштирок этиб, вилоятда биринчи ўринни эгаллаганлиги, республика босқичига йўлланма олганлиги қувонарлидир. 6-мактаб ўқувчиси Моҳигул Турсунованинг биология фанидан республика олимпиадасида иштирок этганлигининг ўзи Наманганда Э.Отахонов сингари буюк олимнинг издошлари камол топаётганлигининг шарофатидандир.

Шаҳар ўқувчи ёшларининг "Умид ниҳоллари" спорт мусобақаларида фаол иштирок этиб, вилоят ғолиби бўлганликлари, 31-мактабнинг ёш футболчилари республика мусобақаларида биринчи, баскетболчилари эса учинчи ўринни эгаллаганликлари спортга бўлган эътиборнинг самарасидир.

Наманганликлар бугун соғлиқни сақлаш соҳасида ҳам анча илгарилаб кетганлиги муболаға эмас. Мустақиллик йилларида бунёд этилган шошилинч тез тиббий ёрдам кўрсатиш илмий маркази, "Она ва бола" скрининг маркази, эндокринология маркази, гинекология илмий - текшириш институти филиали, вилоят кўп қиррали шифохонаси ўзининг замонавийлиги, биноларининг кўркам ва қулайлиги, айниқса, жиҳозларнинг жаҳон стандарти талабларига жавоб бериши қайси ривожланган мамлакатникидан қолишади? Аксинча, улардан ортиқ бўлса борки, кам эмас. Биргина шу йилнинг ўзида шаҳардаги 1-туғруқхона, юқумли касалликлар шифохонаси қисқа муддатнинг ичида ҳашар йўли билан тубдан қайта таъмирланди.

Шаҳар иқтисодиёти ҳам йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Бунда айниқса, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга, тадбиркорларни қўллаб-қувватлашга, қўшма корхоналар очишга, хориж сармояларини жалб этишга катта аҳамият берилмоқда. Бугун Наманганда фаолият кўрсатаётган "Силк-Роад", "Нестле-Ўзбекистон", "Аснамтекстиль" сингари қўшма корхоналарда тайёрланаётган маҳсулотларнинг четга экспорт қилинаётганлиги шаҳар иқтисодиётини мустаҳкамлашда муҳим омил бўлаётир.

Тадбиркорларнинг аҳолига савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги фаолликларидан, шунингдек, уларнинг шаҳарни ободонлаштириш, мактаб ва шифохоналарни таъмирлаш, жиҳозлаш ишларига қўшаётган ҳиссаларидан қувонасиз. Ёки "Алкатель", "Ўздонорбита", "Cosкom" сингари компанияларнинг замонавий телефон-алоқа тизими кириб келганлиги ҳам аҳолининг ушбу хизматга бўлган талаб ва эҳтиёжини тўла қондиришда муҳим аҳамият касб этаётир.

Наманганликлар мустақиллигимизнинг 12 йиллик байрамини ҳам кўтаринки кайфиятда кутиб олдилар. Айниқса, бу йилги байрам тантаналари яқингинада фойдаланишга топширилган "Ёшлар спорт мажмуаси"да ўтганлиги қувончлидир. Чунки ушбу мажмуа жуда қисқа муддатда бор-йўғи 14 ойда қуриб битказилди. Айниқса, муҳтарам Президентимизнинг шу йилнинг май ойида Наманганга ташрифи жараёнида "Ёшлар спорт мажмуаси" қурилиши билан танишиб, бу ерни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш юзасидан берган қимматли маслаҳатлари бунёдкорларга илҳом ва куч-ғайрат бағишлади.

Ушбу йўл-йўриқ ва маслаҳатларга амал қилинганлиги боис "Ёшлар спорт мажмуаси" нафақат Фарғона водийсида, ҳатто республикамизда ягона ва қиёси йўқ гўзал маскан бўлиб қолди.

Сўзимиз бошида Наманганни гуллар шаҳри деган номини ҳам тилга олгандик. Бу йил наманганликлар 43 маротаба ана шу анъанавий гуллар байрамини нишонладилар. Шу куни Бобур номли маданият ва истироҳат боғи жаннатга айланди, десак, ёлғон эмас. 220 дан ортиқ корхона, ташкилот, муассаса ўзининг гул кўргазмалари билан иштирок этдилар. Айниқса, шаҳар кўкаламзорлаштириш бошқармаси, "Муштарий", "Нотўқимачи", "Атлас" ҳиссадорлик жамиятлари, шаҳар халқ таълими, соғлиқни сақлаш муассасаларининг гул кўргазмалари барчани ўзига ром этди. Гул кўргазмаларида мустақиллигимизнинг 12 йиллиги, "Обод маҳалла йили" табиатни эъзозлаш мавзулари акс этганлиги наманганликларнинг истиқлолга, Ватанга, уни янада обод ва гўзал қилишга бўлган битмас-туганмас шижоати ифодаси эди бу.

Гуллар байрами якунига бағишланган йиғилишда шаҳар ҳокими, Олий Мажлис депутати Муҳаммаджон Тожибоев шундай фикрни ўртага ташлади.

— Шаҳарни ободонлаштириш бўйича эришган ютуқларимиз ўзимизники, — деди у. — Биз олдимизда турган вазифалар ҳақида кўпроқ ўйлашимиз керак. Шу маънода Бобур номли маданият ва истироҳат боғини янада такомиллаштириш, бу ерни замонавий меъморчилик талаблари асосида қайта таъмирлаш ниятидамиз. Шунингдек, "Ёшлар спорт мажмуаси" ёнида яна бир хиёбон бунёд этиш кўзда тутиляпти. Ана шу бунёдкорлик ишларида ҳар биримиз ўз ҳиссамизни қўшмоғимиз лозим.

Бу ўз шаҳри учун, ўз Ватани учун, келажак учун қайғураётган ва шу йўлда шижоат билан меҳнат қилаётган заҳматкаш ва фидойи ҳокимнинг дил сўзлари эди.

Албатта, Наманганда юрт равнақи йўлида изланиб меҳнат қилинаётган экан, шаҳарнинг эртаси бугундан ҳам обод ва фаровон бўлишига ҳеч шубҳа йўқ.

Шулар ҳақида ўйларканмиз, хаёлимиздан наманганлик шоир Зиёвиддин Мансурнинг қуйидаги мисралари кечди:

Эли-тоат-ибодатда,
Қолишмас Каъба аҳлидан.
Ватан, эл ҳаққига энг кўп,
Дуо бизнинг Наманганда.

Дарҳақиқат, хизрназар қилган Наманган ва унинг меҳнаткаш, яратувчи халқи истиқлолимизни ўзларининг янги-янги ютуқ ва зафарлари билан мустаҳкамлашларига иймонимиз комил.

Комилжон ФАЙЗИЕВ,
журналист.
Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
"Адолат" мухбири.

***Суратларда**: 1. Ёшлар спорт мажмуаси. 2. "Наманган электр тармоқлари" очиқ акционерлик жамиятининг маъмурий биноси. 3. 1-сонли шаҳар туғруқхонаси. 4. Шаҳарда ҳар бир байрам шундай қувончли ўтади. 5. Вилоят тез тиббий ёрдам илмий маркази биноси. 6. С.Шерозий номли 5-умумтаълим мактаби ўқувчилари ўзларига барча қулайликлар яратилганидан доимо мамнун.*

Партия ҳаёти

ФАОЛЛИКНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Истиқлолимизнинг 12 йиллиги байрами арафасида иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг ўн иккинчи сессияси бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз раҳбари сўз олиб, ўтган ўн икки йил ичида бир қатор муҳим ишлар амалга оширилганлигини эътироф этди. Ҳақиқатдан ҳам кейинги йилларда мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий барқарорлик, тинчлик таъминланди. Республикамизда миллий ва маданий анъаналарга мос тушадиган ҳақиқий демократик тамойиллар қарор топди. Инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва эркинликлари Конституция билан тўла кафолатланган, сиёсий эътиқодидан қатъий назар ҳар бир фуқаро тенг ҳуқуққа эга бўлиб яшамоқда.

Мустақилигимизнинг ўтган йиллари ичида жуда кўп тадбирлар амалга оширилди. Юртбошимиз сессияда алоҳида таъкидлаганларидек, мулкни хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш тўғрисидаги ҳукумат қарорларининг изчил амалга оширилиши натижасида Республикамизда янги имкониятлар юзага келди. Хусусий секторни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашнинг бутунлай янги тизими барпо этилди. Қатор ўзгаришлар бошқа соҳаларда ҳам кўзга ташланади. Олиб борилаётган кенг кўламли тадбирлар кишиларда ислоҳотларга бўлган ишончни янада оширияпти.

Бугунги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда вилоят партия Кенгашимиз ҳам партиямизнинг обрў эътиборини янада оширишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Бунинг учун сафларимизни ҳар томонлама етук, ишбилармон, жонкуяр кадрлар билан мустаҳкамлашга эътиборни қаратаяпмиз. Шу билан бирга партиямиз сафларини кенгайтириш ва аъзоларимиз сонини оширишга жиддий аҳамият бераяпмиз. Ана шу мақсадда халқ орасидаги обрўэътиборли, илғор фикрли, сиёсий жиҳатдан етук фуқароларни партиямиз сафларига қабул қилаяпмиз, ҳозирги кунда сафларимизга уюшган 600га яқин ғайратли, эл-юрт ишига садоқатли, меҳнатсевар сафдошларимиз маслак ва мақсадларимизни амалга оширишда бизга мададкор бўлишмоқда. Улар олиб бораётган тарғибот ташвиқот ишлари боис хайрихоҳларимиз тобора кўпаймоқда. Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Миришкор ва Китоб туманлари Кенгашларининг биринчи котиблари Одилбой Турсунов, Зариф Бурхонов, партиямиз фаоллари — Олий Мажлис депутати Акбар Темиров, Зокир Раҳимов сингари тажрибали партия ходимларимизнинг амалий фаолиятидан бугун ҳар қанча фахрланишга ҳақлимиз. Олдимизда эса муҳим синовлар — икки палатали парламентга бўладиган сайловлар турибди. Унга ҳозирданоқ тайёргарликни бошлаб юборганмиз. Номзодлар ўрганилиб чиқилмоқда. Бошқа ташкилий-амалий ишлар бажарилаяпти. Бундан ташқари партия сайловолди дастурини ишлаб чиқиш бўйича ҳам амалий қадамлар қўйилаётир. Партиямиз дастурида белгилаб қўйилганидек, "Адолат" социал-демократик партиясининг бош мақсади мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, ислоҳотларни боришига, ҳақиқий демократик, адолатли фуқаролик жамиятини барпо этиш ва пировардида Ўзбекистоннинг жаҳонда ривожланган мамлакатлар сафидан ўрин олишига муносиб ҳисса қўшишдан иборат. Албатта, партиямизнинг жанговар ташкилотларидан бири ҳисобланган вилоят партия Кенгашимиз ва унинг жойлардаги партия ташкилотлари фаолиятида баъзи бир камчиликлар йўқ эмас. Биз шуни ҳисобга олиб бундан кейинги ишимизни яна ҳам жонлантирамиз. Партиянинг омма орасида обрўсини янада оширишга интиламиз. Юртбошимиз томонидан олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсатни кенг тарғиб қилиб, халқимизга етказишда камарбаста бўлаверамиз. Бундан буёнги ишларимизни партия сиёсий Кенгашининг пленумлари қарорлари талаблари асосида ташкил этиб, жойларда партия ташкилотларининг фаоллигини кучайтирамиз.

Абдулла АБДУНАЗАРОВ,
Ўзбекистон "Адолат" СДП
Қашқадарё вилоят
Кенгашининг биринчи котиби.

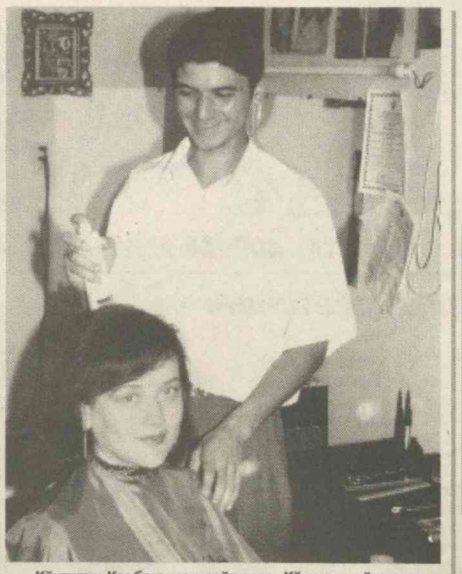

Кўнгилни Каъбага менгзайдилар. Кўнгилни кўтармоқни эса, ҳаж сафаридан-да аълороқ даражада кўрадилар. Бу бир зоҳиран, энг покиза туйғу. Бу ҳис кишининг илкидан келадиган барча яхшилик ва хайрли амалларини эл корига бағишлашга ундайди. Алалхусус, элга қилинган хизмат Олий ҳиммат мақомига чиқади.

Мирobод туманидаги "Фарида" хусусий сартарошхонасининг сартароши Романбек Тўраев ана шундай фазилатли йигит. Унга мурожаат қилган барча мижозларнинг кўнгли тоғдек кўтарилиб қайтади.

Суратда: Романбек Тўраев иш пайтида.
Козим ЎЛМАСОВ
олган сурат.

Яхши таътил — йилларга татир

«БОЙЧЕЧАК» НИНГ ҚУВОНЧЛАРИ

Тошкент вилоятининг Паркент тумани ўзининг сархил мевалари, дардга дармон сабзавотлари, тоза ҳавоси, зилол булоқлари, сўлим гўшалари билан танилган. Айниқса, ёзда болажонларнинг жонига аро кирадиган оромгоҳларини айтмайсизми? Шундай гўзал масканлардан бири "Бойчечак" болалар оромгоҳидир.

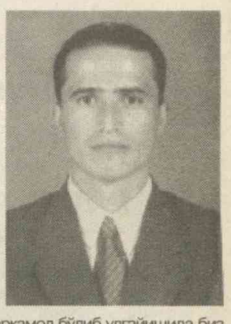

—Фарзандларимизнинг соғлом ва баркамол бўлиб улғайишида биз катталарнинг ҳам ўз ўрнимиз бор. Улар билан менинг доимо ишлагим келади. Афсуски уч ойлик таътил бир зумда ўтиб кетади. Биз эса болаларни кейинги ёзги таътилгача кутиб, соғиниб қоламиз. Оромгоҳимиз бу йилги мавсумда 1240 нафар ўғил-қизларни ўз бағрига олди. Шулардан 212 нафари Хоразм вилоятидан келган ёшлардир, — дейди оромгоҳ раҳбари Баҳром Икромов биз билан суҳбатда. — Одатдаги мавсум давомида болаларни кўнгилли дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратилди. Албатта, Паркент тумани ҳокимлигининг кўмаги катта бўлди. Шунингдк, "Бойқозон" ширкат хўжалиги ҳам бизга яқиндан беғараз ёрдам берди.

Туман халқ таълими бўлими эса болаларни таътил давомида ҳам маънавий, ҳам маърифий жиҳатдан камол топишлари учун малакали, билимли тарбиячиларни танлаб, уларни етарли адабиётлар, ўқув қўлланмалари, методик брошюралар билан таъмин этди. Тиббиёт ходимлари ёшлар соғлиғини ҳимоя қилиш борасида ҳақиқий жонбозлик кўрсатишди. Чунки сувда ортиқча чўмилиш, қуёшда керагидан ортиқча юриш, жисмонан зўриқиш ёки сифатсиз овқат ва мева-чева, қовун-тарвуз ейиш туфайли бахтсиз ҳодиса рўй бериши мумкинлигини улар яхши билишади. Шу туфайли ҳам шифокорлар ҳар бир болани бир дам бўлсада назоратдан ташқарида бўлишига йўл қўймадилар. Ички ишлар ходимлари эса оромгоҳдаги осойишта ҳаётни хушёр туриб таъминлаб беришди.

Болажонларимизни қандай ҳордиқ чиқарганлигини оз бўлсада ҳис қилмоқчи бўлсангиз "маънавият" хонамизга ташриф буюринг — деб бизни хона томон бошлади Б.Икромов. — Ҳақиқатдан ҳам хона деворларига илинган дам олувчи болаларнинг ишлаган деворий газеталаридан уларнинг масканга қандай меҳр қўйганлигини ва бу жой улар учун қандай қадрли эканлигини англаб оласиз. Табиат қўйнида жойлашган бу маскан болаларини соғинаётгандек гўё.

—Яна бир эътиборли томони шундаки,—дейди оромгоҳ бош ҳисобчиси Мирсалим Умаров. —Оромгоҳимиз тўрт мавсумда ишлаб, Тошкент вилояти бўйича юқори кўрсаткичга эришди. Дам олувчилар сони ҳар мавсумда бир-биридан ортиб борди. Тоғнинг тоза ҳавосидан баҳра олиб, ҳордиқ чиқарган ёшларимиз соғлом бўлиб улғайишига ишончимиз комил.

Оромгоҳ раҳбарияти мавсумда дам олишни намунали ташкил этгани учун Ўзбекистон агросаноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитасининг "Фахрий ёрлиғи" ва пул мукофоти билан тақдирланди. Тошкент вилоятидаги 37 та оромгоҳ ўртасида "Бойчечак" болалар оромгоҳи Тошкент вилояти касаба уюшмалари кенгаши томонидан ўтказилган "Энг яхши оромгоҳ" кўрик-танлови ғолиби деб топилди,—дейди Тошкент вилояти Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма қўмитаси маданий-спорт ишлари бўйича йўриқчиси Зиёда Рафиқова.

Халқимизда яхши бир ибора бор. "Инсон меҳнати билан улуғ". Кимки меҳнат қилса, албатта рағбат ва роҳат топади. Ўзи ёш бўлишига қарамай зиммасидаги масъулиятни сидқидилдан ҳис қилиб ишлаётган оромгоҳ раҳбари Баҳром Икромов фарзандлари кўнгилли ҳордиқ олаётган ота-оналарнинг миннатдорлик билан билдирган раҳматини олиб келмоқда.

Вилоят ШОДИЕВА,
"Адолат" мухбири.

2003 йил—Обод маҳалла йили

МАККАГА БОРМАГАН ХОЖИ

Инсоннинг бу дунёдаги ҳаёти—синов дейишади. Баҳорда Қорадарёнинг тошиб, хайқириб оқиши ҳам унинг атрофида яшовчи аҳоли учун синов бўлди. Сув Баликчи туманидаги Хўжаобод қишлоғини Олтинкўл туманидаги "Андижон" жамоа хўжалиги билан боғлаб турган катта осма кўприкни бузиб юборди.

Кўприкнинг шу атрофдаги аҳоли учун нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги ҳеч қанча вақт ўтмай сезилди. Дарёнинг у ва бу қирғоғидаги одамлар бир-бирлари билан доим олди-берди қилиб келишган, Хўжаобод қишлоғидан 150 дан зиёд талаба Олтинкўл туманидаги коллежларда таҳсил кўришарди. Кўприк бўлмаса нариги қирғоққа ўтиб олиш учун Чинободни айланиб 30 километр юришга тўғри келарди.

Кўп йиллар ўқитувчилик қилиб пенсияга чиққан Хўжаобод қишлоғидаги "Аълам" маҳалла фуқаролар йиғини кенгашининг раиси Абдуқаҳхор ака Турдиев масалани қишлоқ фуқаролар йиғини олдига бир неча бор кўндаланг қилиб қўйди. Янги кўприк қуришга маблағ йўқлиги ишни орқага сурди. Туман, вилоят мутасадди ташкилотларига бир неча бор мурожаат этилди, аммо натижа бўлмади.

Орадан кунлар, ҳафталар, ойлар ўтди. Яқини узоқ бўлган одамлар бузуқ кўприкка қараб чуқур хўрсинишар, мўъжиза содир бўлишини кутишарди. Гўё Оллоҳ ҳам бандалари орасида одамлар учун, савоб учун катта маблағни беғараз берадиган пулдор топилармикан, деб арши-аълодан кузатиб тургандай эди.

Ниҳоят шундай одам топилди. Очиғи у пулдор эмас, оддий деҳқон бўлиб чиқди. Унинг бойлиги оқила умр йўлдоши Ширмонхон ая, олти қиз, бир ўғил ва одамларга бўлган меҳр-мурувввати эди. Хуллас, «Аълам» маҳалласида яшовчи оддий деҳқон Акрамжон Мирзаев қишлоқ оқсоқолларини чақириб шундай деди:

−Мусулмончиликнинг бешинчи фарзини адо этиш учун мана бир неча йилдирки деҳқончиликдан топган даромадимнинг бир қисмини йиғиб юраман. Оллоҳга шукрки муқаддас хаж сафарига тайёр бўлдим. Аммо осма кўприкни бузилиши туфайли аҳоли қийналиб кетганлиги ва уни ўнглашга маблағ ҳали-бери топилмаслиги кўриниб турибди. Мен шундай қарорга келдим: хаж учун тўплаган барча маблағимни кўприк учун сарфлайман.

Оқсоқоллар оддий деҳқоннинг бағри кенглиги, имони софлиги, мардлигига тасаннолар айтб, фотиҳа бердилар. Нафақат Мирзаевлар оиласи балки «Аълам» маҳалла аҳлининг обрўйи бутун туман, ҳатто қўшни Олтинкўлда ҳам бир поғона кўтарилди.

Кўприк қурилиши учун етарли ёғоч, темир сотиб олинди. Уста муҳандис Жўрабек Мансуров, ишчилар Давлатбек Ғаниев, Одилжон Парпиев, бутун маҳалла галмагал 45 кун давомида астойдил меҳнат қилдилар. Уларни озиқ-овқат билан таъминлашни ҳам Акрамжон Мирзаев ўз зиммасига олди.

Кўприк ҳар қандай тошқин, бўронга чидамли, пухта қилиб қурилди.Яқинда кўприкни очилиш тантаналари бўлиб ўтди. Унда яқин-атрофда яшайдиган маҳалла фаоллари, туман раҳбарлари, дин намоёндалари иштирок этди.

Туман раҳбарлари Акрамжон Мирзаевнинг олижанoблиги барчага ибрат эканлигини, диндорлар унинг саҳовати ҳаж қилган билан баробар эканлигини таъкидладилар. Оддий халқ эса янги кўприкни аллақачон Акром хожи кўприги деб номлади, қўйди.

Энди ўзингиз мана шундан келиб чиққан ҳолда «Одамлар ўзгаларга яхшилик қилибгина ўз бахтини топадилар», деган фикрнинг мағзини чақинг.

Тўлқин СИДДИҚ,
«Адолат» мухбири.

Самарқанддаги "Нафис" ҳиссадорлик жамиятида 1300 нафардан ортиқ киши меҳнат қилади. Корхона ишчиларига меҳнат қилишлари билан бирга спорт билан шуғулланишлари учун ҳам етарли шарт-шароитлар яратилмоқда. Шу боис ҳам корхона минифутбол жамоаси ўтган мавсумда Ўзбекистон чемпионлигини қўлга киритди.

"НАФИС"НИНГ СПОРТ МАЖМУАСИ

Айни пайтда корхона ҳудудида "ТИП-3" лойиҳаси асосида барпо этилаётган спорт мажмуаси қурилишининг биринчи босқичи якунланди. Минг томошабинга мўлжалланган футбол майдони, волейбол, баскетбол, тренажёр майдончаларида корхона ишчилари ҳамда "Ҳазора", "Дамариқ-2" маҳаллалари ёшлари спорт билан шуғулланишади. Мажмуа қурилишига ҳозиргача 25 миллион сўм маблағ сарфланди. Корхона ҳудудидаги маҳаллалар фуқаролари ҳам ҳашарда иштирок этишмоқда.

ОНА ВА БОЛА САЛОМАТЛИГИ УЧУН

Республика Соғлиқни сақлаш вазирлигида Осиё тараққиёт банки томонидан мамлакатимизда она ва бола соғлиғини яхшилаш борасидаги лойиҳасини тайёрлаш учун 500 минг АҚШ доллари миқдоридаги грант техник кўмаги иш бошлади. Мазкур грант учун маблағ Япония ҳукуматининг махсус жамғармаси томонидан берилди.

–Ўзбекистон она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш соҳасида анчагина ютуқларга эришди, – деди йиғилишда сўзга чиққан Осиё тараққиёт банкининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси директори Шон О" Салливан. –Аммо Минг йиллик ривожланиш баённомаси мақсадларига эришиш учун, айниқса болалар ва оналар ўлимини қисқартириш борасида мамлакатнинг орқада қолишига йўл қўймаслик зарур. Ҳомиладорлик ва туғиш вақтида олдини олиш мумкин бўлган кўпгина асоратлар репродуктив ёшдаги аёллар ўртасида ўлим хавфини ва меҳнатга лаёқатсизлик холатини кучайтиради. Шунингдек, мамлакатдаги беш ёшгача бўлган болалар ўртасидаги кўпгина касалликлар оналар соғлиғи ва овқатланишининг ёмонлиги, ҳомиладорлик даврининг кўнгилдагидек ўтмаганлиги, янги туғилган чақалоқлар парвариши яхши бўлмаганлиги сабаблидир.

Мазкур лойиҳа Осиё тараққиёт банкининг Ўзбекистон соғлиқни сақлаш тизимидаги биринчи лойиҳаси ҳисобланади. У тиббий хизмат кўрсатишни янада яхшилашни йўлга қўйиб, болалар ва оналар ўлимини қисқартиришни кўзда тутмоқда. Техник кўмакнинг умумий қиймати 769 минг доллар бўлиб, шундан 269 минг доллари ҳукумат улушига тўғри келади.

Грантни топшириш маросимида Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари Дамин Асадов, Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Акио Кавато, Вазирлар Маҳкамаси Ташқи иқтисодий муносабатлар ва хорижий инвестициялар департаменти бошлиғи Улуғбек Розиқулов, лойиҳанинг соғлиқни сақлаш бўйича иқтисодчиси Карима Солиҳлар иштирок этишди.

"Туркистон-пресс"

КИМЁ САНОАТИ ЗАМОНАВИЙЛАШМОҚДА

Фарғона "Азот" бирлашмасининг янги цехи ўзининг дастлабки маҳсулотини — аммиак селитраси ва ноаралашма азот кислотасини ишлаб чиқарди. Унинг ишга туширилиши муносабати билан йилига 450 минг тонна аммиак селитраси тайёрланади.

"Ўзкимёсаноат" компаниясидан маълум қилишларича, лойиҳанинг жами қиймати 50,6 миллион долларни ташкил этади. "Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси лойиҳани бажариш учун Чехиянинг МБНС компанияси билан шартнома тузди. Шартномага кўра хорижлик шериклар ускуналарни етказиб бериб, уни ўрнатишди, маҳаллий мутахассислар тайёрлашди. Цехнинг лойиҳа қуввати йилига 360 минг тонна азот кислотаси ва 450 минг тонна аммиак селитрасини ташкил этади.

Ишлаб чиқаришни бошқариш учун бу ерга АҚШ "Хоннивел" компаниясининг компьютер маркази ўрнатилди. Унинг ёрдамида ёш мутахассислар азот кислотаси ишлаб чиқариш жараёнини аниқ назорат қилиб боради.

Ушбу қувватлар ишга туширилиши билан мамлакат қишлоқ хўжалик соҳасининг зарур кимёвий ўғитларга бўлган талаби қондирилади. Қолаверса, ушбу маҳсулотни экспортга жўнатиш ҳажми ошади.

"Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси хорижий кредитлар бўйича асосий қарзлари, фоизлар ва бошқа молиявий харажатларини аммиак селитрасини экспортга чиқаришдан тушган ўз валюта маблағлари ҳисобига тўлайди.

Фарғона "Азот" бирлашмасини янгилаш лойиҳаси Ўзбекистон кимё саноати корхоналарини ҳар томонлама ривожлантириш ҳукумат дастурига киритилган. Ушбу дастурдан жами қиймати 3,52 миллиард доллар бўлган учта инвестиция лойиҳаси ўрин олган. Бунда хусусан, азотли ўғитлар ишлаб чиқариш корхоналарини янгилаш ва қуриш бўйича катта ишлар режалаштирилмоқда. Ушбу мақсадлар учун 881,5 миллион доллар сарфлаш кўзда тутилмоқда.

"Туркистон-пресс"

Газетхон дарди

БУ ВИЖДОНСИЗЛИК ЭМАСМИ?

Ҳар ким улуғ мақсад, пок ният билан яшайди. Айниқса, ўзбек халқи фарзандларини ўқитиш, уйлантириш, уларни уй-жой билан таъминлаш учун елиб югуради. Мен ҳам оилам ва фарзандларим камолини ўйлаб, пешона тери билан топилган иш ҳақимга ҳовли олмоқчи бўлдим. Қўшнимиз Ў.Исломов ҳовлисини сотаётганини эшитиб, келишилган нархда сотиб олдим. 2002 йил 1 июль куни Иштихон туман 1-сонли нотариал идорасининг нотариуси билан Ў.Исломовнинг ҳовлисини сотганлиги ва мен уни сотиб олганлигим тўғрисида ҳужжат расмийлаштирилди. Ана шу ҳужжатда шартномага қадар олди-сотди қилинаётган уй-жой бошқа шахсга ўтказилмаганлиги, гаровга қўйилмаганлиги, низода бўлмаганлиги, таъқиқ ва «арест»га олинмаганлиги қайд этилди.

Бундан ташқари Ў.Исломов 2002 йил 22 май куни фуқаролик ишлари бўйича Иштихон туманлараро судида кўрилган ҳовли унинг отаси томонидан қурилганлиги ва ўзига тегишли эканлиги ҳақидаги ҳал қилувчи қарорини ҳам уй-жой олди-сотди шартномаси билан бирга қўлимга топширди.

Сотиб олган ҳовлимни нотариал идора орқали ҳужжатлаштирганимдан сўнг уни қайта таъмирлашга киришдим. Эски уйларни бузиб, янги бинолар қурдим. Бунинг учун катта маблағ сарфладим. Орадан уч ой ўтгандан сўнг менга ҳовлисини сотган Ў. Исломовнинг акалари Норқувват ва Ортиқ Нормуҳамматовлар уйга даъво қилишиб судга беришди. 2002 йил 29 август куни фуқаролик ишлари бўйича Иштихон туманлараро суди ишни Ортиқ ва Норқувват Нормуҳамматовларларнинг фойдасига ҳал қилди.

Шундан сўнг менга ҳовлисини сотган Ў.Исломов уй-жойда уларнинг алоқаси йўқлиги, марҳум отаси тириклигида қўни-қўшниларни йиғиб ҳовлини Ў.Исломовга қолдирдираётганлиги ва бу ҳақда гувоҳлар борлиги, отаси ўлгандан сўнг қўшимча иморатлар қурганлиги ҳақида судга даъво ариза берди. 2003 йил 8 апрель куни яна фуқаролик ишлари бўйича Иштихон туманлараро судининг очиқ мажлисида иш қайта кўрилиб, Норқувват ва Ортиқ Нормуҳамматовлар даъвоси асоссиз деб топилди ва бу ҳақда суднинг ҳал қилувчи қарори қабул қилинди.

Қишлоғимизда яшаётган гувоҳларнинг қайд этишича, Ўсар Исломовнинг отаси ҳаётлик даврида ҳовлини ана шу кенжа ўғлига қолдираб, Норқувват ва Ортиқ Нормуҳамматовларга "Запарожец" машинаси ҳамда уй-рўзғор буюмларини топширган экан. Ачинарли томони шундаки, мен ҳовлини сотиб олганимга қадар бу ҳақда ҳеч қандай низоли гап сўзлар бўлмаган. Лекин, иморатни қайта таъмирлаганимдан сўнг Норқувват ва Ортиқ Нормуҳамматовлар укасидан ўринсиз таъма қилишаяпти. Ахир, сотиб олинган ҳовли ҳужжатлари қонуний расмийлаштирилган бўлса, мен ўз пулимга сотиб олган бўлсам нега энди судма-суд юришим керак. Қолаверса, бу ҳовли ҳақида уч марта суднинг қарори чиқди. Давлат идорасидаги ҳужжатлар ўйинчоқ эмаску!

Бердимурод ПАРДАЕВ,
Иштихон туманидаги А.Бердиқулов
номли жамоа хўжалиги.

ОЛТИН ОЛМА, ДУО ОЛ

(Давоми. Боши ўтган сонларда)

"Қуръони карим" нинг "Намл" сураси 62-оятида: "Ночор одам дуо — илтижо қилган вақтида, Мен унинг дуосини қабул қиламан — ноиложлик ҳақлик гувоҳидир", — дейилган.

Жалолиддин Румий ҳазратларининг "Маснавийи маънавий" асари мусулмон оламида машҳурдир. Кўп ҳолларда бу асарни "Маснавий" ҳам деб аташади. Ушбу шоҳ асарнинг 900 дан ортиқ байтида дуога ишора қилинганлигини кўрамиз. Дуонинг хосияти, фазилати ва барокати ушбу шеърий сатрларда шундай ифода этилганки, бу муқаддас "Қуръон" оятларидаги, унинг илоҳий талқинларга бутунлай омухталиниб кетгандай. Шу ўринда пайғамбаримиз (с.а.в.) дан бир ибратли ҳадисни мисол тариқасида келтириб ўтишни лозим топдик.

Пайғамбаримиз (с.а.в.) саҳобаларидан бирининг бажарган ишларидан хурсанд бўлган чоғларида, у кишига қараб: "Қўлингиз баланд бўлсин!" деб дуо қилар эканлар. Бир куни уни яна шундай ҳолатда дуо қилганларида, бояги саҳоба:

—Эй Расулуллоҳ (с.а.в.), менга ушбу сўздан бошқа яхшироқ нарса айтаолмайсизми?—деб сўраб қолибди.

Шунда пайғамбаримиз (с.а.в.):

—Эй саҳоби икром! Қўлингизнинг доим баланд бўлишлиги, бу — яхшилик аломати, борди-ю қўлинг паст бўлсин деб дуо қилсам, бу — тиланчиликка ишора бўладику, энди ўзингиз айтинг қайси бир дуо сизга мақбул, —дедилар.

Бундай жавобни эшитган саҳоби икром, айтган гапларидан минг бор пушаймон бўлиб, пайғамбаримиз (с.а.в.)-дан узрлар сўраган эканлар.

Азизлар, дуо айтилганда, дуо сўзларининг мазмун-моҳиятини тўла англаб олмоқлик ҳам савобдир. Бундай чалкашликларга ва тушунмовчиликларга йўл қўймаслик учун ҳар бир нарсани тўғри тушуниб етмоқ ҳам хайрли ва савобли ишлар жумласига киради.

***

Кўтараман умид билан билакни,
Худованда қабул этгин тилакни.

Дуода хосият кўп. Дуо ва садақа бало-қазоларни қайтаради. Одатда мискин, муҳтож кишиларга садақа берилганида ҳам, улар сизни алқаб, ҳақингизга эзгу дуолар қиладилар. Зеро, "олтин олма, дуо олгин, дуо олтин эмасми" дейилганида жуда кўп маъно ва фазилатлар бор. Бизни машҳур ва улуғ аждодларимиз ду- онинг шарофати ва барокати туфайли буюк алломалар бўлиб етишганлар. Муқаддас ва табаррук китобларда таъкидланишича, аввал ота-онанинг, сўнгра муҳтож ва мусофирларнинг, кекса кишиларнинг, устоз ва улуғларнинг дуосини олишликнинг хосияти янада баланд ва шарофатли бўлар экан. Пайғамбарларнинг дуоси эса энг олий ҳисобланади.

Оллоҳ таоло ҳар бир банданинг номаи аъмолини "Лавҳул махфуз" китобига битади. Азалий тақдир дегани, бу — Худонинг ҳукмидир. Уни дуо—илтижо, оҳу-зор, кўз ёши тўкиб, тавалло ва ёлвориш ҳисобига ўзгартириш мутлақо номақбул, ёмон ва гуноҳу азимдир. Зеро, Оллоҳ буйруғидан бўйин товлаб бўлмайди. Айни шу ўринда яна бир ҳадиси шарифни тилга олиб ўтишни мақбул кўрдик.

Мусо (а.в.) дала-қирлардан ўтиб кетаётиб, бир чашма олдида уч кишининг қўнишиб, афтобда бир ҳолатда ўтирганликларини кўриб қолибдилар ва бундай аҳволнинг сабабини улардан сўраган эканлар:

— Биз ғариб ва нотован кишилармиз. Камбағаллигимизни ўз кўзингиз билан кўриб турибсиз. Ейишга ҳам, кийиниб юришга ҳам, ҳеч нарсамиз йўқ. Орамизда биргина эски тўнимиз бор, учаламиз шу тўнни навбати билан кийиб, бозор тушиб, гадолик ҳисобига кун кўрамиз, — деб ўз ҳаётларидан нолишибди.

Шунда Мусо (а.в.)да шафқат ва марҳамат уйғонибди. Булоқ сувида таҳорат олиб, икки ракат нафл намозини адо этибдилар ва икки дунё Эгаси Парвардигорга, уларни оғир ва қийин аҳволини баён этибдилар. Шунда: "Эй Мусо! Буларниг номаи аъмолига шундай яшашлик тақдири битиб қўйилган" — деган ваҳий келибди.

Мусо (а.в.), яна Оллоҳга мурожаат қилиб, бу бандаларга раҳм ва шафқат сўрабдилар: "Эй Мусо! Сенинг Пайғамбарлик ҳурматинг, дуоингни қабул этдим. Улар ўша булоқ сувига ювинишиб икки ракатдан намоз ўқишиб, ҳар қайсиси биттадан хожат сўрашсинлар", — дебди.

Мусо (а.в.), уларга Оллоҳ таолонинг марҳамат қилганини айтибдилар ва ўз йўлларида равона бўлибдилар.

Аслида бу бандалар: ота-она ва бир фарзанд эканлар. Аввал она айтилгандек вазифани адо этибди ва: "Менга ёшлигимни, бенуқсон гўзаллик ва латофатлиликни ато этишингни сўрайман" — дебди. Оллоҳ — ҳақ, ўз сўзида туради. Бирдан аёлнинг ҳожати рўёбга чиқибди. Бир вақтда бу ердан шу мамлакат подшоҳи ўтиб қолибди ва хусни латофатда тенги йўқ бўлган бояги гўзал қизни кўриб қолибди. Ва: "Менга хотин бўлишликка розимисан?" — деб сўрабди ундан. Қиз эса: "Ҳа", — деб жавоб берибди. Қизни бир файтун аравага жойлашиб, яна йўлларига равона бўлибдилар. Бундай хиёнаткорликни ва бевафоликни хотинидан кўрган эрининг нафрати ортиб кетибди. Эртаси булоқ сувида таҳорат олиб, икки ракат намоз ўқиб бўлгач: "Вафосизлик қилган, шармҳаёсиз хотинимнинг бошини тўнғиз калласига ўхшатишингни сўрайман", — дебди. Бу вақт шоҳ ўз маконига етиб келибди ва хизматкорларига қараб: "Гўзал қизни ҳарамимга олиб келинглар, уни никоҳлаб олайин", — дебди. Хизматкорлар қизнинг бошини кўришиб, қўрқиб кетишибди. Содир бўлган ҳолатни дарҳол шоҳга айтишибди. "Тезда уни қаердан олган бўлсак, ўша жойга элтиб ташланглар", — дебди шоҳ ғазаб билан.

Хизматкорлардан бири тўнғизбош қизни, ўша аввалги олган жойига олиб келиб ташлабди. Фарзанди онасини бундай ҳолатда кўриб, қўрқиб кетибди. Дарҳол булоқ сувида ювиниб, икки ракат намоз ўқибди ва қўлини дуога очиб: "Эй Худойим! Бизни шарманда қилмагин. Онамни аввалги ҳолига қайтариб бергин", — деб сўрабди. Шундай қилиб Оллоҳ таоло фарзанд дуосини ҳам қабул қилибди. Она ўз ҳолига келибди.

Алқисса, яна бир куни Мусо (а.в.) шу жойдан ўтиб қолибдилар. Қарасаларки, уч киши ўша аввал кўрганларидай ҳолатда қўнишиб ўтиришган экан. Мусо (а.в.) улардан нима воқеа бўлганлигини сўрабдилар. "Тақдири азал дегани рост экан", — деб бўлган воқеани сўзлаб берибдилар. Шунақа, Худонинг айтгани бўлади. Биз бўлсак, унинг хом сут эмган бандаларимиз. Шукр ва фикр қилишлик юқоридаги ҳолатда баён этилди.

***

Жамоат қўл кўтарса, гарданинг хам қил, "омин" де...

Биз бандалар гоҳида тўқликка ҳам, очликка ҳам сабр қилмаймиз. Табиатимиздаги бу кўргулик орқасида, шайтон тузоғига тушиб қоламиз. Қаноатсизлик, худбинлик ва очкўзлик каби иллатларга берилиб, шу беш кунлик дунёда не-не қабоҳат ишларни қилмаймиз. Гоҳида бир хотин ва бир эр бир кишига камлик қилади. Уйларни ҳам кўпайтирамиз, ҳашаматлаймиз, зийнатлаб, ичини импорт мебел ва жиҳозлар билан ҳаддан ошириб тўлдирамиз. Ўнлаб катта-кичик гиламлар, турфа кўзли биллур қандиллар қимматбаҳо бошқа буюмларни айтмайсиз-ми?! Машиналар ҳам бир нечта, ҳатто турли русумда. Охират кунимизни эсламаймиз. Бу ўткинчи дунё фароғатини ўйлаймиз. Фақат, ўзим, ўзимнинг фарзандларим, яқин кишиларим яхши яшаса бўлди деймиз. Кибрга, риёга берилиб кетамиз, ўзимиздан бошқани кўрмайдиган бўлиб қоламиз.

Жума намозига, Оллоҳ таолонинг Байтига бирга қатнайдиган ҳамкасб дўстимнинг бир гапи мени ўйлантириб қўйди. "Жомий масжитларидаги имом-ҳатибларимиз жуда ҳам дуогўйлар-да. Ҳожат талаб кишиларнинг исм-шарифларини, ҳатто барча қавми-қариндошлари билан бирма-бир айтадилар. Уларнинг мақсадлари аён. Чунки уларнинг бу дуоларидан таъманинг иси келиб туради. Булар Худо дейди-ю, бироқ Худодан ҳам қўрқишмайди", — деди. Ҳозир имтиҳон топширувчи ҳам, машинаси бузилган ҳам, қаттиқроқ йўталган киши ҳам дуо талаб бўлиб қолишган. Бу қавмдагилар дуо олишиб, кейин мақтаниб юришадиган бўлишган. Ҳозир бундай дуо олишлик "мода"га айланган. Буни имом акалар билишади, аммо...

Улуғ бобомиз Сўфи Оллоёрнинг дуо билан боғлиқ бўлган "Саботул ожизин" асаридан бир шеърий ҳикматни азиз муштарийларимиз эътиборига ҳавола этишни лозим топдик.

Мусулмонийга бир кун айди Ҳужжож,
Дуои хайри айтиш учун бизга қўлинг оч,
Дуога қўл кўтарди ул неку ҳол
Деди ё Раб, бу золим жонини ол.
Деди Ҳужжож ўшал марди Худони,
Тилинг борди нечук мундоғ дуони?
Деди Ҳужжожга ул марди наку сир
Санга, ҳам барча мўъминларгадир хайр.
Гуноҳинг кам бўлур ўлсанг агар тез,
Кетар зулминг аларнинг бошидан тез.

Бу шеърни албатта мажозий маънода англамоқ керак.

Ҳозирги машҳур қориларимиз, танлаб-танлаб кўпроқ бойлар ва амалдорларникига борадилар. Камбағалнинг уйидаги дуо билан, амалдор ва бойларникида ўқилган дуо икки хил. Буни кўрган баъзи бировлар: "Пулига яраша дуо бўлди" — дейдилар. Худонинг бандасини шу икки хил дуода яққол кўриш мумкин. Бундай, ҳолатни не кўзлар кўриб, фарқлаб турибди. Инсоф қани, дегинг келади, аммо...

Абдулҳамид
ҲАБИБУЛЛАЕВ,
доцент.

(Давоми бор).

ҲАЁТ ВА ҲУҚУҚ №3

Йиллар ва одамлар

ҲАҚИҚАТ СИНОВИ

Суд уни 10 йилга озодликдан маҳрум этди. Маҳбус Маҳаммаджон Абдувалиев залда ўтирганларнинг йиғлаётганликлари, айниқса, умр йўлдоши Холисхоннинг ич-ичидан ўкинаётганлигини кўриб кўнгли бўшашиб кетди. Ҳа, бутун умр ҳалол меҳнат қилган, халқ ҳурматини қозонган раҳбарни бир зумда "ёмон отлиқ" қилиш ва халқ душманига айлантириш, қолаверса, унинг узоқ муддатга озодликдан маҳрум этилиши инсонга қаттиқ таъсир этади, албатта. Бироқ, дўстлар, қариндош-уруғларинг бу ҳолни шунчалар алам билан қабул қилишганлиги, унга ғоят ачиниш билан боқаётган кўзларнинг ортида бошқа бир қайғу йўқмикан?

Маҳаммаджон ака қамоқхонада кафтини пешонасига тираб ана шу ҳақда ўйларди. Маҳбуснинг хавотири ўринли эди. Унга суюкли қизи, 16 ёшли Умидахон суд куни [illegible] вафот этганлигини билдиришмаган эдилар. Маълум бўлишича, ёру дўстларнинг айбланувчи ҳеч бўлмаса қизи билан видолашиши учун рухсат беришларини илтимос қилиб юқори идораларга қилган арз-додлари инобатга олинмади.

Умида бир кун аввал қамоқхонага бориб, отаси билан суҳбатлашган, йўқ... аслида маюс кўзлари билан қизи олдида гуноҳкордай аянчли аҳволда ўтирган падари бузрукворига узоқ тикилганди. Орадан бир неча кун ўтгач Маҳаммаджон акага Умиданинг видолашув мактубини олиб келишди.

Мактубда "Пахта иши" деб номланган қатағон [illegible] бутун умр халқ ғамини еб, ҳалол меҳнат қилган Маҳаммаджон ака айбсиз бўла туриб жазоланаётганлигига ва адолатсизликни унинг таъсирчан юраги кўтара олмаётганлигини ёзганди. Зах хона янада музлаб, қоронғулашиб кетгандай бўлди. Маҳаммаджон аканинг кетма-кет бошига ёғилаётган азобдан юраги ёрилиб кетадигандай туюлди. Бироқ бундай пайтда таслим бўлиш, ҳақиқат учун курашмаслик ожизлик бўлишини у дилдан такрор-такрор ўтказарди.

Маҳбус бурчакка тақалиб, бутун ҳаётини бирма-бир хаёлидан ўтказди. Дастлаб кўз ўнгида туғилиб ўсган Каттаоқтепа қишлоғи, оддий, содда одамлар, отаси Абдували ака, онаси Ойимхон ая гавдаланди. Маҳаммаджон оилада якка фарзанд эди. Абдували ака кўзининг оқу қораси бўлган ўғлида деҳқончилик касбига меҳр уйғотди.

— Ер инсонни боқади,— дерди у.— Дунёда деҳқончиликдан улуғроқ, савоблироқ иш йўқ. Бизнинг авлод мана шу қийин аммо олижаноб касбни улуғлаб келган ва сен ҳам давомчимиз бўлишинг керак.

Айнан мана шу сўзлар 1957 йили Маҳаммаджонни ўрта мактабни тамомлаб, ҳужжатларини Андижон қишлоқ хўжалик техникумига топширишига сабаб бўлди. Олтинкўл туманидаги собиқ "1-Май" колхози жамоаси унинг ўқишни тезроқ тамомлаб қайтишини интизорлик билан кутарди. Зеро, Маҳаммаджон ўрта мактабда ўқиб юрганидаёқ хўжаликда табелчи бўлиб танилиб қолганди. У яхши меҳнат қилгани учун қўл соати билан мукофотланган ҳам эди. Йигит техникумни тамомлаши билан хўжаликда унга бир эмас, учта ишни–энтимолог-агроном, участка агрономи ва ёшлар етакчиси вазифаларини юклаб қўйдилар.

Кейинчалик Бўз тумани ихтиёрига Олтинкўлдан ўтказилган "Янги турмуш" колхозига қарашли қўриқ ерларни ўзлаштириш учун ёшлар жалб этилди. Хўжаликка ёш, аммо серғайрат Тошхон Хожиқосимова раислик ва Маҳаммаджон Абдувалиев агрономлик қилдилар. Тошхон Хожиқосимова ўзининг ташкилотчилиги, Маҳаммаджон эса деҳқончиликни яхши билиш қобилиятларини намойиш этиб, "оёғидан ўт чақнаб" ишладилар. Ернинг шўрини ювиш, зовурлар очиш, ариқлар чиқариш, одамларни ишга жалб этиш, уларга уйлар қуриш, кадрлар тайёрлаш, техника масалаларини ҳал этиш керак эди. Кечагина тўқайзор, қамишзор бўлган жойларни пахтазорлар, экинзорлар, боғ-роғларларга айлантириш йўлида фидокорлик кўрсатишди.

Орадан тўрт йил ўтиб Тошхон Хожиқосимова туман ижроия қўмитасига раҳбар бўлгач, 26 ёшли Маҳаммаджонни хўжалик аъзолари раисликка сайлашди. У ўша — 1965 йили Андижон пахтачилик (ҳозирги қишлоқ хўжалиги) институтининг агрономия факультетига ўқишга қабул қилинган эди. Сиртдан таҳсил кўриб, колхозга раҳбарлик қилишга тўғри келди.

Ёш раҳбар деҳқончиликда техникадан унумли фойдаланиш — замон талаби, ютуқлар омили эканлигини яхши биларди. У ишчи кучи етишмайдиган чўл шароитида пахтани техника ёрдамида теришни йўлга қўйишга жиддий эътибор қаратди. Хўжалик 1967-1968 йиллари пахта тайёрлаш режасини туманда биринчи бўлиб бажарди.

1968 йили Улуғнор туманида "Улуғнор" деб номланган йирик давлат хўжалиги ташкил этилди. Чўлқувар йигит М.Абдувалиев хўжаликнинг 1-бўлимига раҳбар этиб тайинланди. Уни "омади чопган йигит" ҳам дейишарди. Чунки қаерга ишга юборилмасин, ўша ерда кут-барака бўлар, режалар, мажбуриятлар ошиғи билан бажариларди. Албатта, бу омаднинг замирида ишнинг, деҳқончиликнинг кўзини билиш, одамлар билан тил топиш, вақт билан ҳисоблашмай меҳнат қилиш ётарди.

М.Абдувалиев "Улуғнор" давлат хўжалигига директор этиб тайинланган 1978 йили хўжаликда барча соҳаларда кескин ўсиш юз берди. Вилоятда ҳеч қайси хўжалик пахта топшириш режасини бажара олмаган 1979 йили "Улуғнор" мажбуриятини ҳам бажарди.

— Яшавор азамат! — деди вилоятнинг биринчи раҳбари С.Мамарасулов уни ҳузурига чақириб. — Сенга бир илтимосимиз бор, йўқ десанг, мажбур қилмаймиз. "Лениннинг 100 йиллиги" совхозидаги аҳволни ўзинг биласан. Жуда хароблашиб кетди. Шу совхозни кўтариб берсанг.

Омади чопган йигит йўқ демади. Ўша йили мазкур хўжаликда пахта топшириш режаси нафақат вилоятда, балки республикада ҳам биринчи бўлиб бажарилди. М.Абдувалиев раҳбарлигидаги хўжалик вилоятдаги машъаллардан бирига айланди. Унинг раҳбари ва бир гуруҳ илғорлари орденлар билан тақдирланди.

1986 йил. Маҳаммаджон ака қийғос гуллаган ғўзаларни кўздан кечираётган эди. Дала чеккасидаги йўлда енгил автомобиль кўринди. Машина қари тут ёнида тўхтади. Автомашинадан милиция кийимидаги тўрт киши тушди. Улар хайрон бўлиб турган хўжалик директори ёнига келишиб, унинг қўлига кишан солдилар. Фақат М.Абдувалиевгина эмас, хўжаликда меҳнат қилаётган 16 киши "Пахта иши" бўйича ҳибсга олинди. Шундай қилиб, кечагина кўкларга кўтарилган инсонлар, "халқ душмани"га айландилар.

Маҳбус оғир ютиниб, хонани зўрға ёритаётган лампочкага қаради.

– Қўл қовуштириб ўтирмай курашиш керак, айбдор эмаслигимни исбот этишим зарур! – деди ўзига ўзи.

Туман прокуратураси ходими Мирзаев деган шахс Абдувалиев ишини шошиб, пала-партиш олиб борганди. У юқоридагиларга ёқиш илинжида бир инсоннинг тақдирини тезгина ҳал қилиб қўйди. Республика Олий Судига ёзилган аппелация ва қайта текширишлардан сўнг Абдувалиев мутлақо айбсиз деб топилди. Унга қўйилган барча айблар бекор қилинди.

Маҳаммаджон ака озодликка чиқди, ишга тикланди, аммо унга берилган оғир маънавий зарардан сўнг қайта оёққа туриш осон бўлмади. "Андижон", "Оқ олтин" давлат хўжаликларида бўлим бошлиғи бўлиб меҳнат қилди. 1995 йили Ҳаж сафарига бориб келди.

Бугун у ўзи туғилиб ўсган Каттаоқтепа маҳалласи фуқаролар йиғинига раислик қилиш билан бирга "Маҳалла" хайрия жамғармаси туман бўлимига ҳам раҳбардир. Одамлар,"агар Маҳаммаджон Абдувалиев маҳаллани обод этишга қўл урган экан, демак иш баридан келади", дейишмоқда.

Куни кеча Олтинкўл тумани ҳокимлиги, вилоят оқсоқоллари кенгаши ва "Маҳалла" хайрия жамғармаси вилоят бўлими Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ "Обод маҳалла йили" дастури бажарилиши борасида намуна кўрсатаётган илғор маҳалла, корхона ва ташкилотлар ўртасидаги республика кўрик-танловига Каттаоқтепа маҳалла фуқаролар йиғинининг раиси Маҳаммаджон ҳожи Абдувалиев номзодини тавсия этдилар. Тавсияномада кўрсатилишича, М.Абдувалиев ўзининг фаол ташкилотчилиги билан аҳоли ўртасида катта ишонч ва ҳурматга сазвор бўлган. Айни пайтда тадбиркор фермер сифатида мўл ҳосил етиштириб, олган даромадидан ёрдамга муҳтож кишиларга беминнат хайрия кўрсатиб келмоқда. Маҳалладаги 41-ўрта мактабга ҳомийлик қилиб, ҳар йили бинони таъмирлашга кўмак бермоқда. Аълочи ўқувчилардан бир гуруҳига ўз ҳисобидан стипендия таъсис этган. Каттаоқтепа қабристонининг атрофини панжара девор билан ўратиб, ихота қилдирган ва кириш дарвозасининг ғиштли аркини тиклатиб, атрофини ободонлаштирган. Хуллас, қалби дарё бу киши раҳбарлигида қилинаётган савобли ишларни санаб адоғига етиб бўлмайди.

Бошидан оғир азоб-уқубат ўтказган киши яхши кунларнинг қадрига бошқалардан кўпроқ етаркан. Маҳаммаджон ака ҳар куни ҳамқишлоқлари билан суҳбатлашгани, уйига бориб умр йўлдоши Холисхон ая, фарзандлари, набиралари даврасида ўтирганлигидан бахтиёрдир. Катта қизи Тўлғоной "Соғлом авлод учун" жамғармаси туман бўлими раҳбари, Чўлпоной олий тоифали болалар жарроҳи, кенжаси Фаридахон ўқитувчи.

Ўғли Отабек Улуғнор туманидаги "Дўстлик" ширкат хўжалиги бош ҳисобчиси. Яна бир ўғли Улуғбек ота касбининг давомчисидир. У Улуғнор туманидаги "Шаҳрихон" ширкат хўжалигининг бош ҳосилоти.

Тўлқин СИДДИҚ,
«Адолат» мухбири.

Суратда: Маҳаммаджон ака Абдувалиев етмишинчи йилларда. У яқинда 63 ёшга тўлди.

Дўст ачитиб гапиради

СУВНИ ЛОЙҚАЛАТГАН КИМ?

ёки қумқўрғонлик педагог Зиёдулла Омоновнинг юмалоқ хатлари тасдиқланмаётгани хусусида

Қадрли Зиёдулла ака! Сизни доимо хурмат қиламан. Чунки, туманда ўзингизга аро берган педагогсиз. Ўз соҳангизнинг мутахассиси эканлигингизни кўпчилик яхши билади. Яна сизни таниган-билганлар эса, ҳақиқат йўлидаги ростгўй инсонлардан бири бу — Зиёдулла Омонов дейишади. Рости, сизнинг ҳақсизликка чидай олмаслигингиз, кўпинча раҳбарларга ҳам ҳақиқатни рўй-рост гапиришингиз баъзи бировларга ёқмаганлиги боис, ноўрин ишдан ҳам бўшатилдингиз. Ўшанда биласизми, Сизни ростгўй ходим сифатида ҳурмат қилган дўст-биродарларингиз қараб туришмади. Адолат тантанаси учун ўзингиз ва яхши одамлар кўп ташвиш чекишди. Оқибат, сиз ҳақ бўлиб, яна қадрдон меҳнат жамоангизга қайтдингиз. Ҳаммамиз суюндик. Ҳатто, жонингизга аро кирган Сурхондарё вилоят касаба уюшмалари Кенгаши номига раҳматномалар ҳам юбордик. Ёдингиздами, ўшанда Республика газеталарининг бирида касаба уюшмаларининг қатъиятлиги боис, сизнинг ишга қайта тикланганлигингиз ҳақида мақола ҳам ёзган эдим. Ҳатто, орадан икки ой вақт ўтиши билан яна ўша газетада, таҳририят ва касаба уюшмаларининг сизни қўллаб-қувватлашлари боис, ўз номингиздан миннатдорчилик мактубингиз сувратингиз билан эълон қилинди. Хуллас, Сиз ҳақингизда менда ҳамиша яхши фикрлар бўлган.

Зиёдулла ака, биласизми, эл оралаб юрган журналист учун ўз қаҳрамони ҳақида ёмон гаплар эшитишдан-да оғирроқ ташвиш йўқ. Қаҳрамонининг заволи, мағлубиятлари ёхуд инқирозини кўриш журналист учун оғир юк. Бу юкни унинг умр бўйи кўтариб юришини, бир бора кўз олдингизга келтиришнинг ўзи бир даҳшат... Айни дамларда, гапнинг очиғи, мен сиз туфайли шундай ҳолатни бошимдан ўтказаяпман. Тўғриси, ўзим билан ўзим баҳслашиб, сочларимни битталаб юлгим келади. Гоҳо эса, инсон боласи баъзан хато ҳам қилади-да деб, ўзимга тасалли бераман. Аммо кўнглимга қил сиғмайди. Чунки, бугун сиз ҳақингиздаги тоза ва бутун таассуротларим билинар-билинмас, дарз кета бошлади. Дарз кетишнинг оқибатини, мендан кўра сиз яхшироқ биласиз. Сурхондарё вилоят касаба уюшмалари Кенгаши "Меҳнат ҳуқуқ нозири"нинг ёзма кўрсатмаси боис сизнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларингизни ҳимояга олинганлигини жуда ошириб мақтаб ёзиб, сизни талтайтириб юбормадикмикан-а, тағин, деб ўйлайман гоҳида. Йўқса, аввал мақтаб, бугун танқид ёзиб юрмасдим! Айни дамда менга оғир эканлигини тўғри тушунасиз деган умиддаман.

Ҳурматли, Зиёдулла ака! Куни-кеча сиз меҳнат қилаётган Қумқўрғон туман Халқ таълими бўлими ходимлари Неъмат Номозов, Қобил Жумаев, М.Мамаражабов, Б.Алибоев каби йигирмадан ортиқ сафдошларингиз мени ўртага олиб, сенинг қаҳрамонинг З.Омонов жамоамизга тинчлик бермай қўйди. Ноўрин шикоят ёзиб, Қумқўрғонда "Таълим тўғрисидаги қонун" ҳамда "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"нинг босқичма-босқич бажарилишига тўсқинлик қилаяпти. Ҳатто, яқинда иш бошлаган Тилло Нормуродовнинг шаънига, турли бўҳтон, ёлғон-яшиқ асоссиз шикоятлар қилиш билан овора экансиз, дейишади.

Тўғриси, уларнинг айримлари юзхотир қилмасдан кўнглидагини тўкиб соларкан. Эҳтимол, улар сизнинг ноҳақдан қилаётган шикоятларингиз туфайли, жамоага келиб-кетаётган турли тоифадаги текширувчилардан уялаётгандир-да! Тўғри-да, аҳлоқ-одобда ўз ўқувчиларига ўрнак бўлиш ўрнига бир-бири билан жиққа мушт бўлишса одамга қизиқ туюларкан. Ҳа, айтгандай улардан бири айтдики, "Сиз З.Омоновни газетада мақтаб, ўзингиз ҳам маломатга қолдингиз.Чунки, Зиёдулла Сиз таърифини келтирган даражадаги одам эмас". Кўққисдан айтилган бу гапдан сўнг бутун аъзои-баданларим музлаб кетди. Базўр, ўзимни қўлга олдим. Улардан бири: "Омонов кейинги кезларда ўз устида ишламай, ариза ва шикоятбозлик қилиб, идорама-идора сарсон-саргардон. Бу билан у ҳеч нарсага эриша олмайди. Чунки, ҳақиқатни кўриб-билиб турибмиз. Ҳатто, ҳақиқат, эгилган ҳам эмас", — деди.

Сафдош дўстларингизнинг сиз ҳақингиздаги аччиқ гап-сўзларини эшитиб, улардан яна 10 нафарини эринмай тингладим. Чунки, кўнглимда Зиёдулла ака ҳақ, биз уни ноўрин қоралаяпмиз, деб биронтаси айтиб қолар, деган умидда эдим. Афсуски... Уларнинг қўлида сизнинг қилиб юрган бу хунук ишларингизга қарши инкор этиб бўлмайдиган ҳужжатлар бор эди-да!

Зиёдулла ака, иккимиз бир-биримизни нечоғлик яхши кўрмайлик, қанчалик ҳурматимизни жой-жойига қўймайлик барибир, ҳақиқатнинг юзига тик боқишимиз керак, деб ўйлайман. Келинг, энди аввалгидай мардона ростгўй бўлинг-да, шайтонга хай беринг. Ҳақиқат қанчалик аччиқ бўлмасин мен уни бирма-бир айтай. Сиз сабр-бардош билан тингланг. Зеро, кўнглингизга яхшилик уруғини фаришталар сепса-ю, у ниш уриб чиқса, кўкариб, куртакласа. Сўнгра, мен ҳам, сафдошларингиз ҳам З.Омонов ҳавас қилса арзийдиган инсон-да деб юрсак...

Сиз Қумқўрғон туман Халқ таълими бўлими мудири бўлиб янгидан иш бошлаган Тилло Нормуродовни ёмон кўришингиз, кўпчиликни бефарқ қолдирмаса керак. Сабаби, у салкам 40 йил педагогика соҳасида ишлаган. Ҳалол, фидокорона меҳнати боис, юқори идоралар тавсияси билан бўлим мудири бўлиб тайинланган. Аммо сиз унга қўшқаноат бўлиш ўрнига устидан ноўрин шикоят қилиб юришингизнинг сабабини ҳеч англай олмадим. Ҳатто, ўзингиз билан учрашиб, сўраганимда ҳам, сиз мамлакатимизнинг мутасадди идораларига ишонмай, Тожикистон элчихоналари орқали дунёга Т.Нормуродов устидан арз қиламан дейсиз. Ахир сиз ҳақ бўлсангиз, ҳақнинг жойида қарор топишини яхши биласиз-ку! Ҳатто, ўз ҳаётингизда бунга ишонч ҳам ҳосил қилгансиз.

Келинг, яхшиси сиз ёзган шикоятлар бўйича масъул идоралар раҳбарларининг текширув хулосаларини келтирай. Аминманки, сўнгра виждонли одамлар қалб амри билан ким ҳақ, ким ноҳақлиги ҳақида ўзларининг аниқ фикрларини айтадилар.

Тилло Нормуродов қаерда ишлаган бўлса, ўша ерда носоғлом муҳит вужудга келган. Натижада юқори ташкилотларнинг буйруқлари билан ишдан бўшатилган. Ҳозир ҳам бу ҳол давом этаяпти, деган даъвоингиз мутлақо асоссиз. Мана исботи;

Т.Нормуродов оддий ўқитувчиликдан туман Халқ таълими бўлими услубчиси, сўнгра 49-умумтаълим мактаби директорлигидан туман ХТБ мудири ўринбосари даражасига кўтарилган. Сўнгра 18-ихтисослашган мактабда директор бўлган. Айни пайтда Қумқўрғон туман ХТБ мудири лавозимига тайинланган.

Сизнингча, у бу лавозимга юқори ташкилот, яъни вилоят Халқ таълими бошқармаси бошлиғининг розилигисиз ўтган. Зиёдулла ака, ақлингизни йиғиб олингда, кўчанинг олди-қочди гапларига ишонманг. Чунки даъвоингиз асоссиз. Сабаби, вилоят Халқ таълими бошқармаси бошлиғи А.Эргашев 2003 йил 18 апрель куни Қумқўрғон туман Халқ таълими бўлими мудири лавозимига номзод Т.Нормуродовнинг номига тақдимномани Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазири Р.Х.Жўраевга юборган. Натижада, вазирликнинг 22 апрелда буйруғи чиққан. Сиз хоҳлайсизми, йўқми Т.Нормуродов қонуний мудир.

Наҳотки, сиз ўзингиздан бошқаларни, гўё ҳеч нарсани тушунмайди, деб ўйлайсиз. Асосий даъволарингиздан яна бири Т.Нормуродов қамалиб чиққанлиги. Қамоқда ўтирган вақтлари учун қалбаки ҳужжатлар тўғрилаб ойлик иш ҳақи олган, деб даъво қиласиз. Бу ҳақда қуйидагиларни маълум қиламиз:

1985 йил 9 август куни Қумқўрғон туман халқ суди биносида, очиқ суд мажлисида раислик қилувчи Н.Шукуров, халқ маслаҳатчилари – Й.Раҳмонқулов ҳамда Т.Каримқуловалар иштирокида жазони ўтаб келган Т.Нормуродовнинг судланмаган деб ҳисоблаш ҳақидаги аризасини кўриб чиқиб, Жиноят кодексининг 53-моддасига асосан ажрим чиқарган. Унга кўра Тилло Нормуродов судланмаган деб ҳисобланади.

Ҳатто, ўша вақтда Қумқўрғон туман ҳокими А.Мавлоновга 1996 йил 18 ноябрда туман прокурори Х.Тўлаганов қуйидагиларни маълум қилган:

Туман прокуратураси томонидан қўзғатилган Т. Нормуродовга нисбатан жиноий иш 1996 йил 15 ноябрда ҳужжатларни қалбакилаштирмаганлиги ҳақида, иш ҳақи олганлиги исботланмаганлиги учун бекор қилинганлиги ҳақида хабар берган.

Яна ҳавоий гап-сўзларга ишониб, 18-мактаб интернатнинг баъзи собиқ ўқитувчиларига ўзингиз бошчилик қилиб "Т.Нормуродов 18-сонли лицей интернатида Давлат маблағларини талон-тарож қилганлиги" ҳақида ҳам куюниб, турли идораларга арз қилаяпсиз. Туман прокуратураси томонидан текширилган натижалар қуйидагича:

«Сизнинг, Т.Нормуродов 20000 сўм маблағни сохта ҳужжат асосида ўзлаштирди, деган важингизга жавоб:

18-ихтисослашган мактаб-интернатнинг ётоқхона ва маъмурий биноси атрофи пишган ғишт билан, устуни бетон билан 196 метр жойга девор қилинган. Бунинг учун Қумқўрғон туман молия бўлими томонидан 7700 минг сўм ажратилган».

Яна мактабга тегишли ГАЗ 53 маркали юк автомашинаси ишламасада бензин олиб, шахсий манфаат учун фойдаланиб келинаяпти дегансиз. Афсуски, бу мақсад йўлида туман молия бўлими томонидан маблағ ажратилмаган, ҳатто молиялаштирилмаган.

Т. Нормуродов 18-мактаб интернатда директор бўлган 2002 йил 1 августдан 2003 йил 1 январгача бўлган даврда ажратилган маблағлар ўзлаштирилган, деган важларингиз ҳам асоссиз. Мана бу важингизга Қумқўрғон туман прокуратураси шундай жавоб қилади:

"Бу вақт мобайнида ИАТ "ПАХТА-БАНК" бўлимидан чек орқали олинган 11184600 сўм нақд пул хазинага кирим қилинган. 2003 йил 1 август ҳолатига хазинадаги қолдиқ. 59 сўм. Аслида маблағ қуйидагича ишлатилган: Иш ҳақига 8507195 сўм, фарзанди икки ёшгача бўлганларга нафақа 132690 сўм, касаллик варақасига 462514 сўм, рағбатлантиришга эса 2082191 сўм тарқатилган.

Ана кўрдингизми, Зиёдулла ака, тахминий, пухта ўйламай қилган хатоингиз сабаб, бугун бошингиз эгик бўлиб қолмадимикин!?

Ушбу мақолани ёзишим жараёнида тасодифан сиз истиқомат қилаётган "Жалоир" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ҳасан Тўрақулов билан учрашиб қолдим. У киши сиз ҳақингизда афсусланиб шундай деди:

– Зиёдулла Омонов қўш хотинли. 13 нафар фарзанди бор, оилаларидаги турмуш шароити унинг томонидан назорат остига олинмаган. Ҳатто қўшнилари билан ҳам яхши муносабатда эмас. Умуман, у бошқараётган оилани намунали оила деб бўлмайди.

Қумқўрғон туман Давлат Солиқ инспекцияси бошлиғи Абдурашид Омонов шу йилнинг 18 июнь куни туман Халқ таълими бўлими мудири Т.Нормуродов номига Сиз ҳақингизда ёзма хат берган. Унда таъкидланишича, сиз ўзингизга тегишли шахсий томорқангизга 2000-2001-2002-2003 йиллар учун ҳисобланган 58 минг 665 сўм ер солиғи, 6292 сўм бошқа солиқларини тўламай юришингиз педагогларга хос иш эмаслигини маълум қилиб, иш ҳаққингиздан бу маблағни ўтказиб беришини сўраган. Бу ҳол ростдан ҳам зиёли одам учун уят.

Яна бизнинг фикримизча, аризаларингиз исботини топмаётганлиги боисми, ё бошқа сабабларми, туман Халқ таълими бўлими кадрлар бўлими бошлиғи Неъмат Номозовнинг таъкидлашича, шу йилнинг 11 июнь кунидан эътиборан умуман ишга чиқмай қўйибсиз.

Зиёдулла ака, фикримча сиз умуман ёмон одам эмассиз. Фақатгина бироз йўлдан адашдингиз холос. Афсуски, бу билан одам ёмон бўлиб қолмайди. Жуда кўп сафдошларингиз, Зиёдулладан яхшилик кутиб бўлмайди, деб турган бир пайтда қаҳрамоним сифатида мен сиздан буткул воз кечмайман. Чунки, юрагимда сизга нисбатан яхшилик ҳисси бор. Умид қиламанки, сизнинг ҳам юрагингиз қаърида одамгарчилик, эзгулик яшаяпти. У бир куни отилиб чиқади. Чунки, яхшилик йўлида юриб, кейинчалик адашганлар кўпинча хатоларини тушуниб, илгари юрган тўғри йўлларини излаб топганлар. Оллоҳ сизга ҳам шундай яхши ва улуғ, тўғри йўлни кўрсатади, деган умиддаман.

Рустам ДАВЛАТ,
журналист.

Журналист суриштируви

Давлатимиз мустақил бўлиб, ўзига хос, ўзига мос йўл билан, бозор иқтисодиётига ўтмоқда. Тоталитар тузумдан янги ишлаб чиқариш шароитларига ўтиш даврида баъзи жузъий камчиликлар юз бериши табиий, албатта. Лекин биз баён этадиган воқеалар жузъий камчиликлар туфайли келиб чиққанми, ёки эски маъмурий буйруқбозлик тузуми вакилларининг ўз ўрни ва мавқеини сақлаб қолиш учун қилган "бюрократик ўйинлари"ми ёки унинг замирида бошқа сабаблар бор-йўқлигини баҳолаш сиз муштарийларнинг ҳукмига ҳавола.

«БАҲОР» КОРХОНАСИ ЖАМОАНИКИМИ, Ё ?...

Таҳририятимизга кириб келган киши ўзини Самарқанд вилоят Пайариқ тумани (собиқ Челак тумани) "Баҳор" жамоа корхонасининг ходими Раҳимов Равшан деб таништирди.Раҳбари Бахтиёр Юнусов тазйиқи остида ноҳақ ишдан бўшатилгани, маъмурий жазо олгани, турмуш ўртоғига нисбатан асоссиз жиноий иш қўзғатилиб 6 ойдан сўнг ётқизилгани, 3,5 йилдан буён республиканинг барча идораларига шикоят-аризалари билан мурожаат қилса-да, директори қариндош-уруғ, ошна-оғайнигарчилик туфайли ҳатто унга нисбатан қўзғатилган жиноий ишларни ҳам "тинчитиб" келаётгани хусусида куйиниб гапирди.

—Сизларга мурожаат қилишимдан мақсад,—деди у,— бўлган воқеаларни "Адолат" газетасида холис чоп этсангиз. Зора уни ўқиб юртимизда ислоҳотларнинг чуқур ривожланиши, мулкдорлар синфи шаклланишига тўсқинлик қилаётган баъзи раҳбар ва мансабдор шахслар ўзларига тегишли хулоса чиқариб олишса. Мен ишга тиклансам, корхонамиз ўзимизга қайтарилса. Янги раҳбар сайлаб янги техника, технологиялар олсак, инвестициялар киритсак, мулкдор бўлсак.

Биз Раҳимов Равшан берган ушбу 26 варақдан зиёд ариза ва унга илова қилинган 3 папка тўла ёзишмалар, ҳужжатларни синчиклаб ўрганиб, таҳлил қилиб, таққослаб чиқдик. Воқеалар Самарқанд вилояти ҳудудида бўлгани учун, суриштирувимиз холисона бўлсин учун Жиззах шаҳридаги хўжалик ишлари бўйича ихтисослашган "Адолат" адвокатлик бюросининг бошлиғи Турдимурот Убайдуллаевни бу ишга жалб қилган ҳолда шикоят қай даражада ҳуқуқий асосланганини кўриб чиқдик. Яна икки ҳафта Т.Убайдуллаев билан бирга Давлат мулк қўмитаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармасидаги ҳужжатлар билан танишиб, вилоят хўжалик судида, "Саммаишийхизмат" уюшмасида бўлиб, раҳбарлар билан учрашдик. Барча ҳаракатларимизнинг якуни ўлароқ ушбу мақола вужудга келди.

Воқеалар қандай бошланган? 90-йилларда Самарқанд вилоят Челак тумани аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бирлашмасининг 71 ходими туман аҳолисига сартарошлик, суратга тушириш, этикдўзлик, тикувчилик, кимёвий тозалаш, темир ва ёғоч буюмлари ишлаб чиқариш, аудио-видео аппаратларни таъмирлаш, тўй либослари прокати, ксеронусха кўчириш каби турли хилдаги хизматлар кўрсатишган. Корхонанинг туман ҳудудидаги барча аҳоли пунктларида шаҳобчалари, Челак шаҳрида эса "Феруза" маиший хизмат уйи бўлган. Бу объектлардан давлат ва маҳаллий бюджетга салмоқли тушум тушиб турган.

Ушбу корхона 1993 йил сентябрь ойида давлат тасарруфидан чиқарилиб "Баҳор" жамоа корхонасига айлантирилган. Унинг ихтиёрига тумандаги аҳолига маиший хизмат кўрсатишга оид барча шаҳобчалар берилган. Бу ҳолатни тасдиқловчи Давлат мулк қўмитаси ва ҳокимликнинг буйруқ, ордер, қарорлари мавжуд. Лекин жамоа аъзолари бу ҳақда билишмаган.

Корхона мулки ва Низом жамғармаси 1877900 рубль қилиб баҳоланган. Мулкни сотиб олиш учун якуний ҳисоб-китоблар 1 октябрь 1998 йилгача амалга оширилиши белгиланган. Ушбу муддатга жамоа 90 сўми кам 1877900 рубль миқдорини тўлаб бўлган ва мулк "Баҳор" жамоа корхонаси аъзолари мулкига айланган. Уларнинг ҳар бирини бу мулкда улуши борлиги яширилган, Низомда кўрсатилмаган.

Низонинг келиб чиқиш сабаблари: 2000 йил январь ойига келиб корхона ходимлари сони 71 тадан 50 тага камайган. Ходимлар ҳам ижара ҳақи, ҳам режа беришган. Уларга умуман ойлик иш ҳақи, инструментлар берилмаган. Директор сайланиб у билан меҳнат шартномаси тузилмаган. У жамоага йиллик ҳисобот бермаган. Корхонада ички меҳнат тартиб-қоидалари, жамоа шартномаси мавжуд бўлмаган.

Жамоага тегишли мулк, асбоб-ускуна, транспорт бегоналаштирила бошланган, шу жумладан ер, бино ҳам. Б.Юнусов ўзи аъзо бўлган, турмуш ўртоғи раҳбарлик қилаётган "Нилуфар" кичик корхонаси газ, электр, сув тўловларини жамоа корхонаси ҳисобидан амалга ошира бошлади. Бир пайт жамоа мулкида ходимлар улуши йўқ, уни Б.Юнусов 2 миллион сўмга сотиб олибди, деган миш-мишлар тарқалди. Қисқаси Б.Юнусов корхонани давлат тасасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, жамоа ўртасида меҳнат муносабатлари, молиявий хўжалик фаолиятига оид қонун талабларини бажаришда хатоларга йўл қўйди.

Ана шундай ғайри-қонуний ишлардан норози бўлган мулкдорлар, яъни, "Баҳор" жамоа корхонасининг 24 кишидан иборат ходимлари норозилик билдириб, талон-тарожликни олдини олиш мақсадида директор Б.Юнусов қабулига киришмоқчи бўлганда у қабул қилмади. Бундан жаҳллари чиққан ходимлар туман ҳокимлиги, вилоят раҳбарларига мажлис чақириб, ана шу йиғилишда йўл қўйилган хато ва камчиликлар хусусида очиқ мулоқот бўлиши зарурлигини хат орқали билдиришди.

Ўша куни бошқа идоралардан вакиллар келишмади. Директор Б.Юнусов эса турмуш ўртоғи Ҳалима Ҳайитқулова билан келиб одамларни уят сўзлар билан сўкиб, «мен корхонани 2 миллион сўмга сотиб олганман, барчанг йўқол» дея тарқатиб юбориб, Раҳимов Равшанни биргалашиб уриб, унга тан жароҳати етказдилар. Бундай хунук воқеа судгача борди. Аммо судья ким ҳақ, ким ноҳақлигини суриштирмай, адолат юзасидан иш юритмай Ҳ.Ҳайитқуловани ва Раҳимовни айбдор деб топиб маъмурий жарима солди. Раҳбарлик номига доғ туширган, демократик тамойил қоидаларини бузган Б.Юнусовга эса чора кўрилмади.

Ўз ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилган, жамоа манфаати учун жон куйдирган, раҳбар кирдикорларини юзига солгани учун Равшан Раҳимов "Гуноҳкор" бўлиб қолди. Ўз амалидан фойдаланган Б.Юнусов Раҳимов ишлаб турган тўй либослари шаҳобчасини ёптириб қўйди. Бош ҳисобчиси Жонқобиловдан «Тўйхоналар ёпиқ бўлгани учун режалаштирилган 40 минг сўм пул тушуми тушмай корхонага зарар етди», деган рапорти асосида Раҳимовни асоссиз ишдан бўшатди. Қиш, рўза пайти тўй бўлмаслигини мусулмон фарзанди билмайдими?

Б.Юнусов шунчалик талабчан, жонкуяр экан, турмуш ўртоғи эгаллаб турган жамоа биноси хоналарига этикдўз, сартарош, суратчиларни қўйса қанча тушум бўлишини, турмуш ўртоғи кичик корхонасини, электр энергияси билан таъминлаш учун қанча маблағ кетаётганини ҳисоблаганда яхши бўлармиди? Раҳимовга тазйиқ ўтказгандан кўра антисанитария ҳолатидаги корхонани тартибга солиб, 1996 йил 1 апрелдан кучга кирган меҳнат қонунларининг талабларини бажарса бўлмасмиди?

Қисқаси, Б.Юнусовнинг тазйиқи остида Равшан Раҳимовнинг турмуш ўртоғи Нодира Раҳимовага нисбатан ҳисобдан чиқарилган видеокамера ва хлодильникни ўзлаштирган дея тўҳмат қилиб жиноий иш қўзғатиб, бу иш 6 ойдан сўнг ёпилди. Равшан Раҳимовнинг шу корхонада 40 йил ишлаган, ёши 80 дан ошган отасига Б.Юнусовнинг туман прокуратурасида ишловчи таниши Нурқосимова томонидан тан жароҳати етказилиб, текширишлардан сўнг ноҳақлиги туфайли ишдан бўшатилди. Б.Юнусовнинг ўзига нисбатан қўзғатилган жиноий иш эса тўхтатилди. Равшан Раҳимовнинг адолат излаб турли идораларга ёзган аризалари 3,5 йилдирки, натижасиз қолдирилмоқда. Нега? Нима у шикоятларида нотўғри нарсаларни ёзганми?

Шикоятлардаги фактлар асосан тўғри ва улар тегишли далилий ҳужжатлар билан ўз тасдиғини топган. Биз Давлат мулк қўмитасининг Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармасида бўлиб, у ерда "доимий сақлаш" мақомига эга бўлган Челак туман "Баҳор" жамоа корхонасига тегишли материаллар жамланган 132-сонли папка билан танишганимизда унда 41 варақдан иборат ҳужжатлар мавжуд экан.

Ҳужжатлар ўша даврда амалда бўлган Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 12 ноябрдаги 425-ХП-сонли, Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусусийлаштириш тўғрисида"ги Қонуни, шу қонуннинг 5-иловасида эълон қилинган "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги вақтинчалик Низом бўйича бу жараёнларни амалга ошириш тартиби, Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг 1992 йилдаги давлат тасарруфидан чиқарилаётган объектлар, мулкларни баҳолаш тўғрисидаги вақтинчалик Низомларга зид экан.

Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йилдаги 443-сонли қарорига кўра Давлат мулк қўмитасига тақдим этиладиган 22 хил ҳужжатдан энг муҳимлари бўлмиш 11 тасини, яъни асосий ва айланма воситалар таркиби, уларни баҳолаш далолатномаси, қурилиши тугалланмаган объектлар баҳоси, жамиятни таснифловчи дастлабки ҳужжатлар, мулк қийматини баҳолаш далолатномаси, молиявий ҳуқуқ бўлими нозирининг хулосаси, давлат тасарруфидан чиқариш, раҳбарни сайлаш, Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги умумий йиғилиш қарорлари мавжуд эмас.

Низомда низом жамғармаси, ундаги ҳар бир ходимнинг улуши белгиланмаган. Бу ҳужжатлар қаерда, усиз, мулкни тегишли коэффицентга кўпайтириб Низом жамғармасини бозор иқтисоди шароитидаги нархларга мослаб бориш, улушларни белгилаш, солиқ тўлаш базасини аниқлаш нима асосда бўлаяпти десак, улар елка қисиб: "бори шу, қолган ҳужжатлар қаердалигини билмаймиз" дейишди. Йўқлиги тўғрисида маълумотнома беришдан бош тортишди. Давлат мулк қўмитаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармаси 9 йил ўтгандан сўнг "Баҳор"жамоа корхонаси деярли сотиб олинганидан сўнг, 2002 йили Самарқанд вилоят хўжалик судига корхонага берилган мулкий ордерни бекор қилиш тўғрисида даъво аризаси киритган. Судья Г. Абдукаримова даъвони қаноатлантириб "Баҳор" жамоа корхонасига берилган мулкий ордерни 90 сўм тўланмай қолгани, тўловлар соф фойда, кредит ва амортизация тўловлар ҳисобига амалга оширилгани учун бекор қилган.

Иш материаллари билан танишиб чиқиш учун хўжалик судига бориб судья Г.Абдукаримова билан учрашмоқчи бўлиб телефонда рухсат сўрадик. «Нега?», дея сўради у киши.

– Челак туман "Баҳор" жамоа корхонаси мулкий ордерини бекор қилиш тўғрисидаги материал билан танишмоқчимиз. Қарорингиз тўғрилиги, асослигини тасдиқловчи ҳужжатларни кўрмоқчимиз десак, у киши бизни қабул қилмади.

Лекин қарор хусусида бир қатор эътирозларимиз бор. Биринчидан, Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 19 ноябрдаги Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги Қонуннинг 18 моддасида: "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш маблағ манбалари айнан соф фойда, амортизацион тўловлар, кредит ҳисобига амага оширилиши белгилаб қўйилган. Иккинчидан, Давлат мулк қўмитаси вилоят бошқармасида тўлов ва ҳисоб-китоблар, мулк қиймати хусусида материал бўлмаса даъво аризаси қандай киритилган ва қабул қилинган, қарор чиқарилган. Учинчидан, суд мажлисида "Баҳор" жамоа корхонаси вакили сифатида қатнашган Б.Юнусовни жамоа ўз директори этиб сайламаган. Директор бўлганда ҳам, қонун ва корхона Низоми талабларидан келиб чиқадиган бўлсак, у киши жамоа аъзолари истакларига зид равишда ордерни бекор қилишга розилик берган. Ваҳоланки, умумий мажлис ваколатига кирувчи бу масалани директор умумий мажлис қарорисиз амалга ошира олмайди. Корхона мулкини жамоа аъзолари сотиб олган ва бу мулкни тасарруф этиш, корхонани бошқаришда улар мустақилдирлар. Тўртинчидан, ишнинг моддий ва процессуал ҳуқуқларга доир даъво муддати деган нозик жойлари судья томонидан эътиборга олинмаган. Қарор қабул қилингандан сўнг корхона шакли, ҳуқуқий мақоми масаласи очиқ қолган.

Хуллас Челакда шундай гаплар. "Бюрократик ўйинлар" туфайли "Баҳор" жамоа корхонаси аъзолари сарсон ва саргардон. Кўп йиллик низога нуқта қўйиш учун туман ҳокими, "Саммаишийхизмат" уюшмаси, Давлат мулк қўмитаси, адлия бошқармаси ходимларидан иборат комиссия тузилиб, улар корхонанинг ўзида мажлис ўтказиб, мулкни сотиб олган эгаларига топширишса, жамоа ўзига раҳбарни ким бўлишлигини ўзлари белгилаб олишса нур устига аъло нур бўларди. Бунинг учун ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари вилоят хўжалик суди қарорини, Раҳимовларнинг ишдан бўшатилиш масалалари қонунийлигини ўрганиб, тегишли қарорлари билан амалий ёрдам беришларига умидвор бўлиб қоламиз.

Аскар ЖАЛИЛОВ,
"Адолат" мухбири.
Турдимурот УБАЙДУЛЛАЕВ,
Жиззах шаҳар "Адолат" адвокатлик бюроси бошлиғи.

ЧЕГАРАДА ТОВАРЛАР ЯРМАРКАСИ

Андижон вилоят прокуратурасининг ташаббуси билан Хўжаобод туманидаги "Дўстлик" божхона мажмуи ҳудудида Ўзбекистон корхоналарида ишлаб чиқарилган халқ истеъмол моллари ва маҳсулотлари савдо ярмаркаси ташкил этилди.

- Савдо ярмаркасининг мақсади бозорни "Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган" тамғаси босилган товарлар ва маҳсулотлар билан тўлдиришдан иборат, - деди вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси Н. Жўраев "Туркистон-пресс" мухбирига. – Юртдошларимизни Ўзбекистон корхоналарида ишлаб чиқарилаётган товарлар, кичик ва ўрта бизнес ривожи тўғрисида, шунингдек маҳсулотларимизни рақобатбардошлигидан яхши хабардор қилишимиз зарур. Биз харидорларни ўзимизда ишлаб чиқилган маҳсулотларни сотиб олиш ҳар томонлама мақсадга мувофиқлигига ишонтиришни истаймиз. Зеро, водий аҳолисининг аксарияти арзон моллар қидириб Қирғизистон жанубидаги шаҳарларнинг улгуржи бозорларига танда қўяётгани сир эмас. Шу билан бир вақтда ўзимизда хорижникидан ҳам сифатли, турли-туман товарлар ишлаб чиқарилаётганлиги ҳам айни ҳақиқатдир.

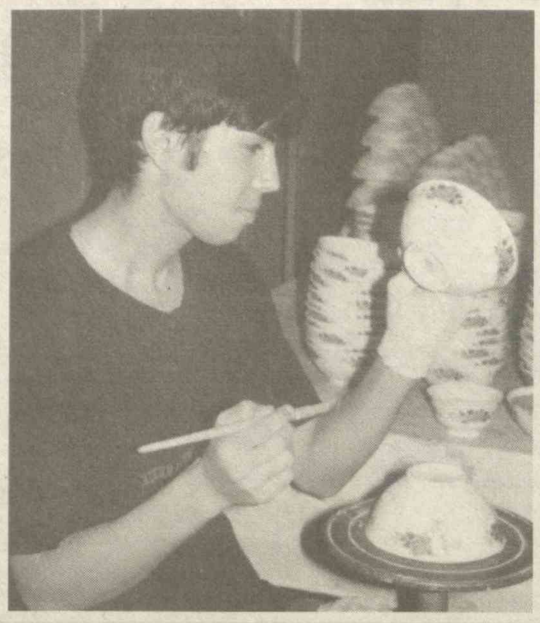

Пойтахтимизнинг Чилонзор туманидаги "2-Чарх—Комолон" маҳалласида тадбиркорлик билан шуғулланувчилар кўпчиликни ташкил этади. Айниқса, маҳалла қошида ишлаб турган чинни буюмлар цехининг ишлари алоҳида эътиборга молик. Унда ҳозир ишлаб чиқарилаётган ҳар бир маҳсулот харидоргирлиги билан кўпчиликка манзур бўлаяпти.

СУРАТЛАРДА: 1.Цехнинг моҳир наққоши Акмал Расулов; 2.Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Зоҳид Отаметов (чапда) цех бошлиғи Дилмурод Солиҳов билан.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

ЭЪТИБОРГА САЗОВОР

Республика ўқувчилар саройида "Мактабдан ташқари таълим муассасаларида миллий педагогик қадриятлар ва илғор тажрибалар асосида дастурни жорий этиш" мавзуида анжуман ўтказилди.

Ҳозирги кунда келажак авлоднинг етук, комил шахс бўлиб етишиши борасида мамлакатимизда кўплаб ишлар амалга оширилмоқда. Болаларнинг бўш вақтини ташкил этишда мактабдан ташқари муассасалар ўз ўрнига эга. Ушбу тўгараклар фаолиятини жонлантириш, уларнинг бугунги кун талабига жавоб беришини назорат қилиш лозим. Тадбирда барча вилоятлардаги мактабдан ташқари таълим муассасаларининг масъул назоратчилари иштирок этишди.

– Анжуманда болалар ижодиёт марказларининг бадиий эстетик, экологик, техник ва саёҳат йўналишлари муҳокама қилинмоқда, – деди Халқ таълими вазирлигининг маънавий ва маърифий ишлар бошқармаси услубчиси Камолиддин Жўрабоев "Туркистон-пресс" мухбирига. – Шунингдек, ҳар бир марказ ўз иш режасини тузиб, унда вилоятларда ёш боғбон, мироб, иқтисодчи, тадбиркор, маркетинг, менежмент, банк ва солиқ иши каби махсус тўгараклар ташкил қилишни режалаштирганмиз. Айни кунда Бухоро вилояти Жондор тумани, Наманган ва Тошкент шаҳри ижодиёт марказларининг фаолияти алоҳида эътиборга сазовордир.

Тадбирда республикамизнинг фаол ижодиёт марказлари директорларига фахрий ёрлиқлар ва эсдалик совғалари топширилди.

ҲИКМАТ ДУРДОНАЛАРИ

Қадим замонларда ҳукмронлик қилган Нўширавони Одил деган подшоҳнинг элулус учун қилган эзгу ишлари ҳозиргача халқ орасида оғиздан-оғизга кўчиб юради. У бир куни адолатнинг чексизлигидан инсонларга фойда келтирадиган насиҳатлардан иборат дастуриламал тузишни истади. Сўнг замона донишмандларини тўплашни буюрди. Улардан йигирма уч донишмандни танлаб олиб, уларга: — "Ҳар бирингиз бирор ҳикмат айтишингиз керак, токи бизлар ўз замонамизда фойдаланайлик ва биздан кейингиларга ҳам ёдгор бўлиб қолсин", — деди. Сўнгра донишмандлар Нўширавоннинг мажлисига тўпландилар ва ҳар бири ҳикматли сўз айтдилар. Жами инсонларнинг диний ва дунёвий ишлари учун йўл-йўриқлар мужассамлашган йигирма уч ҳикматли гап шу тариқа юзага келди. Қуйида ушбу ҳикматларни Сиз азиз газетахонлар ҳукмига ҳавола этамиз.

БИРИНЧИ ҲИКМАТ

Ўз устингизда ишланг ва илму одоб ўрганишдан тортинманг. Умрингизни нодонликда зое кеткизманг. Агар илму одоб йироқда бўлса ҳам излаб топинг. Ҳар қандай буюмни ҳам, молу дунёни ҳам илмдан улуғ ҳисобламанг. У дунёнинг ҳам ғамини енг. У дунёни бу дунёга сотманг. Айтишга нолойиқ нарсаларни гапирманг, излашга нолойиқ нарсаларни қидирманг.

ИККИНЧИ ҲИКМАТ

Донишмандлар насиҳатини хор тутманг. Бирор иш устида шошилманг. Баъзи ишларнинг вақтини ўтказманг. Ишни ишбилармонларга топширинг. Оқибати зиёнли ишлардан эҳтиёт бўлинг. Бирор ишнинг орқа олдини ўйланг. Донишмандлар билан машварат қилинг. Синалган нарсани қайта синаманг. Кексаларнинг сўзини ҳурмат қилинг.

УЧИНЧИ ҲИКМАТ

Беозорликни ўзингизга касб айланг. Ўзингизни тақводорликда танитинг. Хурсандликни бойлик деб билинг. Ориятнинг қадрига етинг. Ўзингиз ҳаққингизда яхши ном орттиринг. Бировнинг ғаму ташвиши вақтида ўзингизни шодмон қилиб кўрсатманг.

ТЎРТИНЧИ ҲИКМАТ

Дарду балога йўлиққанлар сизга ибрат бўлсин. Ўз вақтида содир бўлган зиённи бевақт келган фойдадан афзал билинг. Одамлар билан муросаи мадора қилинг. Ҳар жойда мадора билан бўладиган ишда тезлик қилманг. Дўсту душман билан иноқ бўлинг. Ўз андозангиздан ташқари оёқ қўйманг.

БЕШИНЧИ ҲИКМАТ

Ишларни ўз андозангизда бажаринг. Ўз қўлингизда тутган нарсани йўқотманг. Эҳсонингизни бировдан дариғ тутманг. Қўл ва тилингизни доимо тийиб юринг. Оқибати ёмон ишлардан узоқ бўлинг. Ёмон ҳамсуҳбатдан қочинг.

ОЛТИНЧИ ҲИКМАТ

Ўғри ва йўлтўсарларнинг ризқини кесинг. Ёмон қўшнидан қочинг. Йўлдошсиз сафарга чиқманг. Нокаслар ва бадасллар билан йўл юрманг. Бировнинг ерига дарахт экманг.

ЕТТИНЧИ ҲИКМАТ

Шўразорга уруғ сепманг. Халқдан ўрнак олинг. Янги бойдан қарз олманг. Бадасллардан қиз олманг. Қадрсизлар билан ўтирманг. Худодан қўрқмаганлардан қочинг.

(Давоми бор,)

Назм гулшани

СУБҲИ САБО ДИЛБАР АРДОҒИН ЭСЛАТАР

Неъмат Ёқубов-журналист, ёзувчи, олим. Унинг ўнлаб қисса, ҳикоялар, очерклар тўпламлари кенг ўқувчилар оммасига маълум.

Ҳозирги пайтда ижодкор йирик насрий асарлар яратиш билан бирга назмда ҳам баракали ижод қилмоқда. У "Муҳаббат-етти бахт" деб номланган, йигирма минг мисрадан иборат ғазаллар тўпламини яратди.

Азиз газетхон! Қуйида ижодкорнинг янги асарларидан бир шингили Сизнинг эътиборингизга ҳавола этилди.

ДИЛБАРИМ ҚЎЛДА

Муҳаббат завқидан хушнудман доим,
Дилрабо васлида фикру хаёлим.
Тақдирдан шодман, ташвишдан озодман,
Ошиқлар даврасида табаррук жойим.
Бу дунё-жаннат, билмайсан миннат,
Бўлса ёринг мунис, меҳрибон, мулойим.
Мен ошиқларга ибрат учун яралдим,
Мажнун мозоридан олинган лойим.
Севиб, севилганларга жоним фидо,
Мени йўлдан тойдирмасин Худойим.
Ошиқ-мошиқларга бахт тиладим,
Севишганларга очиқ саройим.
Бир юракка икки муҳаббат сиғмас,
Бевафоларга йўқдир сира парвойим.
Сабр қилдим: ғўра-ҳалво, от бўлди тойим,
Дилбарим қўлида шаробдир чойим.

ДЕРЛАР

Ҳусни- жамолини кўрганлар "оҳ-оҳ" дерлар
Жонон меҳри кимда экан, эй "воҳ", дерлар.
Ишқида ёниб, дунёдан тониб, оқибат,
Фалакка қўлим етмади, ул моҳ, дерлар.
Сабрнинг таги олтин, васлига етар бир кун,
Олисдан кўрай, дилни этмасин сиёҳ, дерлар.
Ҳижронда тўлғониб, тунлар чўчиб, уйғониб,
Ким бўлди ул дилбарга яқин ҳамроҳ дерлар.
Хаёл суриб, тушда ёнида уни кўриб,
Дийдорини яна бир кўрсат, эй Оллоҳ, дерлар.
Аҳди қарори барқарор, вафо унга ёр,
Муҳаббат сирларидан ўзи огоҳ, дерлар.
Нозик дид, ақл-фаросатига қолиб ҳайрон,
Гўзалга ортиқча сўз айтмоқ гуноҳ, дерлар,
Пойи қадами теккан ер саждагоҳ, дерлар,
Эй гўзал бағрингдан менга бер паноҳ, дерлар.

ОРТАР-ТОРТАР

Ўйласам ёр жамолин дилда хумор ортар,
Хаёлин хаёл қилсам танда мадор ортар.
Чорласам ноз қилар, пинҳоний пардоз қилар,
Кўзларига термилсам, санам хушёр тортар.
Унга кўпдан ошноман, меҳрига ташнаман,
Лутф-карам кўрсатмас, жонга озор ортар.
Назокати таманносига ҳайрону лолман,
Жилваси ёдга тушса,тунда бедор ортар.
Ҳижроннинг адоғи, мунис ёр ардоғи бор,
Суҳбатларин тингласам, дилни такрор тортар.
Танлаганим дилрабо, овози оҳанграбо,
Ўзгаларга хушим йўқ, хуршиди дийдор тортар.
Кўпдир араз, фироғи, баъзан баланд думоғи,
Ноз-карашмалар қилса, ишқим яна ортар.
Муҳаббат мени гўзал ёр ёнига тортар,
Уни бир кўрмасам, дилда оҳу зор ортар

ЖОНИМ НИСОР

Не бахтки, ёнимга жилмайиб дилрабо келди,
Кўкси тоғ, димоғи чоғ, моҳи само келди.
Атрофида айландим, сочларига бойландим,
Мени сархуш этиб, ажиб ишқий наво келди.
Дилрабо кўрсатса меҳр, топсанг қадр-роҳат шудир,
Азиз бошимни силаб субҳи сабо келди.
Ҳуру паридан зебо, гўзал барнодан аъло,
Ҳуснининг овозаси баланд моҳлиқо келди.
Садоқати ортиқ, севгиси менга тортиқ,
Муҳаббат тахтида ўтирган подшо келди.
Орзу қилиб юрганим, тушларимда кўрганим,
Жисму жонимни ёндириб, кўзи қаро келди.
Сабр қилдим, ҳижрон зарбаларин енга билдим,
Бахту иқболимни етаклаб вафо келади.
Мени васлига тўйдиргани таманно келди,
Ишққа жоним бўлсин нисор деган садо келди.

УМИДИМ БОР

Термулиб қолдим пари руҳсорига,
Қанча боқдим, тўймадим дийдорига.
Ноз-фироқ қилди, мени кўп сўроқ қилди,
Тоқат қилдим дилбарнинг озорига.
Ёр васли муродим, кимга айтай додим,
Қайдан кирдим муҳаббат бозорига.
Орзу-ул пари, хаёлдан кетмас нари.
Осилиб қолдим баланд ҳижрон дорига.
Сайрларга чорладим, ёлвордим, зорландим,
Ризо бермас ул ошиқлар сардорига.
Қайдан чора топай ишқнинг оғир дардига,
Борми чора нигор васли хуморига?!
Ёнимдан ул бепарво, мастона ўтар,
Жавоб қилмай ўктам кўнглимнинг зорига.
Шукр қилдим дунёда шундай гўзал борига,
Умидим бор, бир кун қарар беморига?!

ЖАННАТ ҲУРИ

Қирда ёнган лола дудоғин эслатар,
Боғда нақш олма яноғин эслатар.
Нозу назокатига доим хуморман,
Кўкда қора булут думоғин эслатар.
Хаёлимда ул ҳар он, ёз-қиш, кўп замон,
Аёз изғирини фироғин эслатар.
Излаб уни дунё кездим, рашкдан бездим,
Жаннат ҳури бошдан-оёғин эслатар.
Васлига доғландим, ишқига боғландим,
Чилвир сочи бўйнимда тузоғин эслатар.
Сайр боққа чиқса зора, гўзал бу оқшом
Шўх-шўх наволар хушнуд чоғин эслатар.
Фарҳоддек тоғ кесиб, муродга етмадим,
Қалбимни оч, дард-ҳасрат, доғин эслатар.
Қаддим ёйдир, севги сабоғин эслатар,
Субҳи сабо дилбар ардоғин эслатар.

Неъмат ЁҚУБОВ.

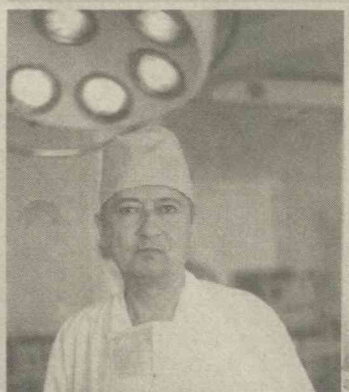

Самарқанддаги болалар жарроҳлиги илмий даволаш маркази нафақат республикамизда балки ҳамдўстлик мамлакатларида ҳам маълум ва машҳур. Сабаби бу ерда энг мураккаб операциялар моҳирона амалга оширилади. Марказ илмий ходимлари эса турли халқаро конференцияларда ўз изланишлари билан муваффақиятли иштирок этишмоқда.

Суратларда: марказ раҳбари профессор Азамат Шамсиев; болалар жарроҳлиги марказидаги қайноқ лаҳзалардан лавҳалар.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ, олган суратлар.

МАШҲУР КИШИЛАР ҲАЁТИДАН

Бир нўноқ драматург таниқли артист Далматовга янги пьесасини ўқиб берипти.

— Қалай, маъқулми? — деб сўрапти муаллиф асарни ўқиб бўлгач.

Эснашдан зўрға ўзини тийиб ўтирган артист депти:

— Ростини айтсам, фақат асарингизнинг бир мисраси ёқди. "Парда тушади" деган сўнгги мисра.

Карел Чапек трамвайда кетаётган экан. У ўтирган жойида чуқур хаёлга толипти. Назоратчи унинг ёнига келиб, билетини сўрапти. Чапек чўнтагига қўл солиптию, паришонхотирлик билан чўнтак соатини чиқариб, назоратчига кўрсатипти. Назоратчи ҳам паришонхотирлик билан бир неча дақиқа соатга қараб турибди-да, "узр" деб чекинибди.

— Мен универсал эритгич топмоқчиман, — дебди бир йигит Эдисонга.– У суюқ жисмларни ҳам, қаттиқ жисмларни ҳам эритади.

–Универсал эритгич денг?— деб луқма ташлабди Эдисон,—уни қанақа идишда асрайсиз?

Америкалик бир миллионер машҳур инглиз рассоми Тернердан сурат сотиб олипти. Аммо юз фунт стерлингга олинган бу суратни Тернер бор-йўғи икки соатда ишлаганини билиб, миллионер уни судга берипти.

Судя рассомдан сўрапти:

—Қани, айтчи, бу суратни қанча вақт ичида ишладинг?

—Бутун умрим-у, яна икки соатда,—деб жавоб берипти Тернер.

Бир куни композитор Бородин хотини билан чет элга жўнапти. Чегарада паспорт текширадиган амалдор Бородиндан хотинининг исмини сўрапти. Паришонхотир композитор хотинининг исмини эслолмай, индамай тураверипти. Амалдор ҳар хил ўйларга бориб, унга ўқрайиб қарапти. Шу пайт хонага Екатерина Сергеевна кириб келипти.

— Катя! Қаёқларда юрибсан? Отинг нима эди?— дебди композитор енгил тортиб.

Бир йигит Марк Твенга мактуб ёзиб, ота-онасининг ҳеч нарсани тушунмаслигидан шикоят қилипти. Твен унга жавоб йўллапти. "Сабр қилинг, мен ўн тўртга кирганимда, отам шунақа аҳмоқ эдики, бунга зўрға чидар эдим. Аммо йигирма бир ёшга кирганимда қарасам, отам етти йил мобайнида жуда-жуда ақлли бўлиб қолипти. Буни кўриб лол қолишдан бошқа иложим бўлмади".

Маҳмадана ва сафсатабоз бир шоир Абдураҳмон Жомий ҳузурида мақтанди:

—Кеча тушимда Ҳизр пайғамбар оғзимга муборак тупугидан туфлади.

Жомий унга жавоб берипти:

—Бекор айтибсан. Ҳизр пайғамбар сенинг юзингга туфлаган. Оғзингни очиб турганинг учун тупуги оғзингга ҳам тушган бўлса керак.

Шогирдлар каломи

ОЛИМНИНГ БАХТИ

Гулмурод Ниёзов! Бу номни эшитганда нафақат ангренликлар балки Тошкент вилояти одамлари қалбида илиқ бир ҳиссиёт уйғонади. Сабаби домла, мана 32 йилдирки, Тошкент вилояти Давлат педагогика институтида талабаларга билим бериб келадилар. У кишининг қўлида дастлаб таълим олганларнинг ҳозир фарзандлари, набиралари Гулмурод Ниёзовни устоз дея эъзозлашади.

Чунки илм мартабаси мартабаларнинг зўридир, деган гап шубҳасиз тўғри. Қайси ерда илму маърифат кучли бўлса, ўша ер бахт маскани ҳисобланади. Гўзал хулқ билан пайваста бўлган илм одамларни бахтиёр қилади, мартабасини баландлатади.

Гулмурод Ниёзовдай зукко инсон тер тўкаётган даргоҳда илм, маърифат кучли бўлганлиги туфайли ҳам бу ердан зеҳнли, малакали мутахассислар етишиб чиқмоқда. Уларнинг камолотида домланинг хизматлари беқиёс.

Донолар айтганидек, ўзи ҳақида ўйламай, фақат элга билим бериш ҳақида ўйлаган олим киши худди шамга ўхшайди. У ўзини ёндиради ва халқни зиёли қилади. Ушбу ҳикматни ўқиганимда хаёлимга доимо Гулмурод ака келади.

— Илмнинг чеки йўқ, қанча кўп ўқисанг билмаган нарсаларинг шунча кўпаяверади,— дейди устоз шогирдларию, талабаларга. Ўзлари эса бу қоидага доимо амал қилиб келганлар.

Домла асли Сариосиё туманида таваллуд топган. Самарқанд Давлат университетининг Метематика-механика факультетида таҳсил олган. 1963 йилдан то 1971 йилгача Сариосиё тумани мактабларида математика ва физикадан дарс берган.

1971 йилда Гулмурод ака Тошкент Давлат педагогика институтининг Ангрен филиалига ўқишга кириб, унинг Граждан ва саноат қурилиши факультетини 1976 йилда имтиёзли диплом билан тугатди. Шу йили уни малакали ва билимли мутахассис сифатида институтнинг Умумтехника факультетига ишга таклиф қилишди.

Энди Гулмурод Ниёзов учун билим чўққиларини эгаллаш сари изланиш даври бошланди. Устоз кўп йиллик самарали илмий изланишлари натижаси сифатида 1994 йилда "Бошланғич мактаб ўқувчилари меҳнатини меъёрлашда илмий-услубий тартиб қоидалар" мавзусида номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди.

Устоз ҳамон ўзи билган, ўрганган, излаган, топган нарсаларидан инсонлар, эл баҳраманд бўлиши ишқи билан ёнади. У олий мактабда ишлаган пайтдан бери 30 дан ортиқ илмий мақолалари, 10 га яқин ўқув-услубий қўлланмалари ва рисолаларини нашр эттирган.

"Дарс самарадорлигини оширишда техник воситаларнинг роли", ("Ўқитувчи" — 1991), "Основы технологии дифференцированного практического воспитания младших школьников" (1994 йил. проф. Н.И. Бабкин билан ҳаммуаллифликда), "Педагогик амалиётларни ташкил қилиш ва ўтказишга оид методик кўрсатмалар" (2000 йил), "Узлуксиз таълим тизимига оид атамалар ва тушунчалар" (Ғофур Ғулом нашриёти. 2001 йил), "Педагогикадан лаборатория машғулотларини ўтказиш" ва бошқалар шулар жумласидандир.

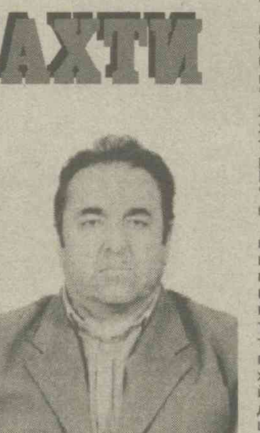

Гулмурод Ниёзовнинг маънавий-маърифий йўналишда бой меросимизни тарғиб қилиш борасидаги ишлари ҳам талайгина. У Бобораҳим Машрабнинг "Мабдан нур" ва "Кимё" асарларини эски ўзбек ёзувидан жорий имлога ўгириб, нашр эттирди. Шунингдек, Саъдий Шерозийнинг "Раҳимо таржимаи Каримо" асарини, Хилватийнинг "Мавлуд ун-набий" манзумасини ҳам нашр қилдирди.

Гулмурод Ниёзовнинг кўп йиллик илмий-ижодий изланишлари ўз самарасини бермоқда. Ёш авлодни баркамол инсон қилиб тарбиялашда қўл келяпти. Шу сабабли ҳам устознинг меҳнати ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У 1985 йилда "Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси", 1990 йилда "Меҳнат фахрийси" медали, 2001 йилда эса Юртбошимиз фармонлари билан «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвонига сазовор бўлди.

Халқимизда "Олимлар гул кабидир. Улар билан ўтирсанг фойда оласан. Чунки гул ёнида ўтирган одамга гул ҳиди уриб қолади", деган гап бор. Кенг қамровли ва кўп қиррали билим соҳиби доцент Гулмурод Ниёзовнинг билим гули ҳидидан баҳраманд бўлганлар кўпчиликни ташкил этади. Уларнинг орасида бир нечта фан номзодлари, ҳокимлар, хўжалик, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари бор. Олти фарзанд, саккиз набира олим отага муносиб бўлиш учун ҳаракат қилишмоқда.

Шоир айтганидек:

Билим кишиларни улуғвор қилар,
Одамдан кетмайди то у ўлгунча!
Олтин, кумуш билан керилма зинҳор,
Бу иззат олтину кумуш тургунча!

Ҳа, Гулмурод Ниёзов билими, меҳнати билан элда обрў топганлардан. Биз ҳам устозимизни қутлуғ 60 ёш билан муборакбод этиб, ҳурматли домламизга ёш авлодни билимли, маърифатли, етук инсонлар қилиб тарбиялашдек эзгу ишларига баракот, мустаҳкам соғлик, бахт, омад тилаб шундай деймиз:

Қирчиллама ёшдир бу,
Юзга бир довон,
Умрингиз ижодингиз,
Этсин кўп давом.

Қурбонали ТОЖИБОЕВ,
Тошкент вилояти Давлат педагогика институти доценти вазифасини бажарувчи.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Т.О.ДАМИНОВ, А.Ғ.ҒУЛОММАҲМУДОВ, А.ЖЎРАБОЕВ, Р.Р.ҲАЙДАРОВ, К.РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Б.ТОШЕВ, Р.М.АЗИМОВ, Т.И.ЭРГАШЕВ, А.МАМАЖОНОВ, Ў.Ф.ЖЎРАЕВ, М.Б.РАҲМОНОВ, Н.НУРМАТОВ, Д.Ғ.ТОШМУҲАМЕДОВА, З.Т.ТЎРАҚУЛОВ (ўз мухбир).

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 136-53-14
Факс: (8.371) 133-41-89
Хатлар бўлими — 136-55-96.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г— 700, Адади 1896 Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Саҳифаловчи — Аслиддин Бўриев | Навбатчи— Вилоят Шодиева

Газета IBM компьютерида терилди.

Босишга топшириш вақти—21.10.

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади. t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди.